

Iteikė Prez. Rooseveltui Nominuoti Peticiją

PATS PREZIDENTAS NEPASISAKĖ, AR JIS KANDIDATUOS TREČIAM TERMINUI

Washingtonė demokratų vadų konferencija parinks nacionaliai konvencijai laiką ir vietą

SPRINGFIELD, Ill., vas. 4. — Pereitą šeštadienį įteikta Illinois valstijos sekretoriui, Edward J. Hughes, peticija užregistruoti prez. Rooseveltą vardą, kaip kandidato nominavimui į prezidentus.

Peticiją pasirašo 14,255 asmenų. Ji paruošta mero Kelly ir nacionalinio demokratų partijos komitimo Patrick D. Nash iniciatyva. Pats prezidentas Rooseveltas jos nepasirašo.

Taigi kilo klausimas, ar peticija yra teisėta. Vieni argumentuoja, kad peticijai reikia paties prez. Rooseveltą vardo. Kiti sako, kad Illinois nominacija bus tik pareiškimas, kieno kandidatūrą į prezidentus demokratų partija užgria ysiu pirma. Taigi ji turės tik patariamąją reikšmę, jei kandidato į prezidentus nenominuos ir jo nerinks, todėl ir kandidato parą nereiškia.

Faktas pasilieka, kad pats prez. Rooseveltas nepasiskelbė,

ar jis kandidatuos ar nekandidatuos. Jo kandidatūrai peticija paruošė kiti.

Tuo tarpu Washingtonė pirmadienį susirenka demokratų partijos vadai konferencijai. Jų užduotis bus parinkti nacionalinei konvencijai miestą ir laiką. Kai dėl vietos, tai konvencijos nori keletas miestų, jų tarpe Chicago, Philadelphia, San Francisco, Minneapolis ir Los Angeles.

Chicago neturinti pinigų konvencijai "nupirkti". Kiti minėtų miestų siūlo konvencijai užmokėti "cash". Kuris jų laimės, parodys artima ateitis.

Kitas klausimas, kurį teks demokratų vadams išspręsti, tai kada laikyti konvenciją — anksti ar vėliau ir vasaros galą. Sakoma, Naujosios Dalybos šalininkai nori laikyti konvenciją rugpjūčio pabaigoje. Garnerio šalininkai nori konvencijos ne vėliau, kaip liepos mėnesį.

Reikalauja verbuoti trečiam terminui prez. Rooseveltą

UTICA, N. Y., vas. 4. — Šiomis dienomis amalgameitų kriaučių unijos prezidentas Sidney Hillman užgyrė prez. Rooseveltą kandidatūrą trečiam terminui. Dabar Emilie Rieve, tekstilės darbininkų unijos prezidentas, pareiškė, kad jis tikisi, jogei prez. Rooseveltą verbus kandidatuoti į prezidentus trečiam terminui. Tekstilės darbininkų unija priklauso C.I.O.

Jungt. Valstijos įspėjo Japoniją

TOKIO, Japonija, vas. 4. — Pereitą savaitę japonų lėktuvai mėtė bombas į Haifong — Yunnan geležinkelį Kinijoje.

Jungt. Valstijų ambasadorius Japonijai po to atklankė Japonijos užsienio reikalų ministeriją ir pareiškė, kad Jungt. Valstijos yra užinteresuotos tame geležinkelio ir todėl yra priešingos japonų atakoms prieš jį. Daug prekių į Jungt. Valstijas gabenama sakytu geležinkelio. Taipgi daug amerikiečių važinėja juo, pareiškė ambasadorius Grew.

Antrą vertus, tuo geležinkelio Kinijai gabenama daug amunicijos ir kitokių karo reikmenų.

Chicago ir apie keli federatio oro biuras šiai dienai pranešauja:

Apsinaukę; tarpais lengvas sniegas arba krapnojimas; temperatūra nedaug tepasikeis; vidutinio stiprumo pietų vėjai; saulė teka 7:01 v. r., leidžiasi 5:07 v. v.

Rusų kareivis, kuris prarado gyvastį Suomijoje.

BALKANŲ SAJUNGA NEĖMANOMA ŠIUO LAIKU

BELGRADAS, Jugoslavija, vas. 4. — Pereitą šeštadienį Turkijos, Graikijos, Jugoslavijos ir Rumunijos užsienio reikalų ministrai turėjo konferenciją.

Vėliau artimuose konferencijos dalyviams rateliuose patarta, kad šitų šalių interesai esą per daug skirtingi šiuo momentu. Taigi glaudesnio kooperavimo, jų sąjungos negalima tikėtis.

Italija padvigubins karo lėktuvų skaičių

ROMA, Italija, vas. 4. — Aviacijos ministeris pavaduotas karas, gen. Francesco Pricolo, pareiškė, kad šmet Italija padvigubins savo karo lėktuvų ir aviatorių skaičių.

Tikras Italijos karo lėktuvų skaičius nežinomas. Manoma, ji turinti apie 4,000 jų ir tarp 10,000 ir 18,000 aviatorių šiuo laiku.

Tik 5,000 švedų Suomijoje

STOCKHOLM, Švedija, vas. 4. — Komunistai kalba apie masinį švedijos savanorių vykimą į Suomiją su rusais kariauti. Faktas betgi yra tas, sako kompetentiški karo stebėtojai, kad viso ne daugiau, kaip 5,000 švedų nuvyko į Suomiją.

Švedijos gyventojai pilnai pritaria suomiams, bet valdžia bijo atidaryti duris savanoriams į Suomiją vykti. Ji bijo Vokietijos grasinimų.

Švedai numato, kad juos gimsi Vokietija užpulti, taigi deda visas pastangas kuo greičiau atakai pasirošti.

Viena diena lėktuvui per Atlantą

MIAMI, Fla., vas. 4. — Kai pereitų metų birželio mėnesį pradėtas reguliarus lėktuvų kursavimas iš Jungt. Valstijų į Europą, tai kelionei per Atlantą iki Lisbono, Portugalijoje, ėmė 30 valandų. Dabar jau laikas kelionei sutrumpintas iki vienos paros.

Turkija ir Graikija esančios taktininkų šalininkės. Jugoslavija nori Mussolinio pagalbos ir artiesnio susitarimo su Vengrija ir Bulgarija. O Rumunija tikisi savo nepriklausomybę ir sienas apsaugoti Hitlerio ir Stalino globojama.

45 žuvo žemės drebėjime Turkijoje

ANKARA, Turkija, vas. 4. — Sekmadienį pranešta, kad 45 asmenys žuvo naujame žemės drebėjime Turkijoje. Pora kaimų sugriauta. Drebėjimo centras buvo šiaurės Turkijoje — toje pačioje srityje, kur pereitą gruodį žuvo apie 30,000 žmonių.

Darbo konferencija įvyks 1940 metais

GENEVA, Šveicarija, vas. 4. — Tarptautinio Darbo Biuro vedėjas nutarė laikyti darbo konferenciją Genuje šią vasarą, nors eina Europoje karas. Konferencija bus laikoma pirmas dvi birželio mėnesio savaites.

Laivas užgavo miną, užsidegė

AMSTERDAM, Holandija, vas. 4. — Holandijos 5,825 tonų prekybinis laivas šeštadienio vakare užgavo miną ir užsidegė Anglijos kanale. Pirmas pranešimas apie nelaimę sakė, kad įgula sėda į valtis gelbėtis. Vėlesnis pranešimas patvirtino, kad jureiviai mėginę gaisrą gesinti. Norvegijos laivas buvo arti holandų nelaimės vietos.

Norvegijos laivo Tempo kapitonas Knudsen šeštadienio vakare pranešė, kad jo laivas užpuolė ir paskandino trys Vokietijos lėktuvai. Keturi laivo igulos nariai žuvo. Dešimt išsigelbėjo.

VĖLESNIEJI PRANEŠIMAI

— Balkanų konferencija pasibaigė. Taktininkų komentatoriai sako, kad jos tarimai buvo palankūs jiems ir reiškia vokiečių pralaimėjimą. Vokiečiai aiškina, kad konferencijos rezultatai reiškia taktininkų pralaimėjimą.

Konferencija pažadėjo šokių tokių koncesijų Bulgarijai. Ankstyvesni pranešimai, buk Rumunija nutarusi ieškoti Vokietijos ir Rusijos draugingumo, pasilieka nepatvirtinti.

— Vokietija pasiskelbė, kad sausio mėnesį jos minos, submarinai ir lėktuvai paskandino taktininkų ir neutralių šalių 145,000 tonų laivų. Britanija sako, paskandinta tik pusė to kiekio.

— Rusų atakos karo frontuose Suomijoje atmuštos. Bet rusų lėktuvai teriojo Suomijos miestus ir sekmadienį. Pereitos savaitės gale ir sekmadienį daugiau nei 300 civilių suomių užmušta ir sužeista.

Paskyrė bausmes 14-kai WPA streikierių

MINNEAPOLIS, Minn., vas. 4. — U. S. District teisėjas M. M. Joyce paskyrė kalėjimo bausmes 14-kai WPA streikierių ryšium su riaušėmis pereitų metų liepos mėnesį, kai WPA darbininkams buvo kapojamos algos. Bausmės siekia nuo 60 dienų iki 8 mėnesių.

WPA streikieriai nubausti pagal Federal Relief aktą, kuris draudžia atimti bet kuriam asmeniui teisę gauti federalios pašalpos. Vadinas, šitie WPA darbininkai buvo rasti kalti tuo, kad kėsinosi atimti kitiems pašalpą.

Minos sulaikė trafiką Anglijos kanale

BRUSSELS, Belgija, vas. 4. — Vokietijos magnetinės minos Anglijos kanale daro tiek žalos laivams, kad tapo sulaukytas reguliarus pasažierių laivų kursavimas kanalu. Manoma tačiau, kad netolimojo ateityje trafiką pavyks atidaryti.

RUSAI UŽMUŠĖ 100 CIVILIŲ SUOMIJOS GYVENTOJŲ

HELSINKIS, Suomija, vas. 4. — Rusų lėktuvai pereitą šeštadienį darė masines atakas prieš Suomijos miestų fronto užnugary ir prieš civilius gyventojus. Daugiau nei 100 žmonių užmušta. Kita tiek sužeista.

Pereitą šeštadienį civiliai suomia skaudžiau nukentėjo nei bet nuo kurio kito rusų užpuolimo šiame kare.

Viename tik Kuopio mieste ly 30 žmonių užmušta, kai rusų bombos pataikė vietas įrengtas gyventojams nuo bombų pasislėpti. Keletas žmonių užmušta Pori miestely. Rusai atakavo taipgi Viborgą ir kitus miestus.

Stalino kariams sekasi žudyti civilius Suomijos gyventojus.

Kitais betgi dalykai klostasi rusams kare su ginkluotais fronte.

Suomių pranešimais, nušauti tarp 13 ir 19 rusų lėktuvų. Šiaurėje nuo Ladoga ežero suomia paėmė rusų tvirtovę.

Summa sektore rusai atakose pražudė 550 kareivių. Šiaurėje nuo Ladoga ežero jie paliko užmuštų 350 kareivių. Sal la fronte rusai pražudė 200 kareivių. Dar kitame fronte suomia sunaikino keletą rusų būrių, kurie parupinta armijai reikmenas. Čia tapo sunaikinta 11 rusų tankų.

Kai dėl minčtos rusų tvirtovės paėmimo, tai kartu su ja suomia paėmė nelaisvėn 70 rusų ir 25 tankus.

VOKIEČIAI PASKANDINO 8 LAIVUS

BERLYNAS, Vokietija, vas. 4. — Vokietijos oficiali žinių agentūra paskelbė, kad šeštadienį nacių lėktuvai paskandino devynis prekybinius laivus, keturis britų patrulių laivus ir vieną žvejų laivą. Viso, sako nacių pranešimas, paskandinti pereitą savaitę 32 laivai.

Pranašauja kruvinus mušius artimoj ateity

BERLYNAS, Vokietija, vas. 4. — Per Vokietijos radiją sekmadienį buvo transliuojama tulo karininko kalba. Jo vardas nepasiskelbtas. Karininkas pareiškė, kad dabartinė padėtis karo fronte atrodo rami. Bet jis įspėjo klausytojus, jogei tik ginklai tei spres vokiečių ir taktininkų konfliktą. Todėl Vokietija turi prisiruošti brangioms aukoms. Ji turi būti prisiruošusi tvirtai pergyventi ir nepalankius smūgius, jeigu jei ištiktų nacių kariuomenę, graudeno klausytojus nežinomas kalbėtojas.

Britanija turi kariauti — sako karo ministeris

NEWCASTLE-ON-TYNE, Anglija, vas. 4. — Pereitą šeštadienį čia kalbėjo karo ministeris Oliver Stanley.

Jis akcentavo mintį, kad taktininkai, britai ir francuzai, turi kariauti su Vokietija iki galo. Tik taktininkų laimėjimas, pasakė Stanley, užtikrins pastovią taiką.

Kai dėl reikalavimų taisyti su Hitleriu, tai Stanley pareiškė: jei dabar susitaikysim, tai nebus taika, bus tik mušų paliaubos, o neužilgo, į keletą mėnesių, daugiausia į keletą metų mes patirsime, kad taikos nelaimėjime, tik pergalią pralaimėjime.

Laikie ministerio kalbos keletas asmenų mėgino sukelti triukšmą. Jie buvo taikos su Hitleriu šalininkai. Triukšmą dariai išmesti iš salės. Rusijoj ar Vokietijoj šitokių triukšmadarių likimas būtų buvęs kitoks.

Nušovė tris vokiečių lėktuvus

LONDONAS, Anglija, vas. 4. — Pereitą šeštadienį 20 vokiečių lėktuvų atakavo Anglijos ir Škotijos pakraščius. Trys vokiečių lėktuvai nušauti. Trys jų nukrito Anglijoje. Ketvirtas tapo taip sunkiai sužalotas, kad, manoma, jis nepajėgė sugrįžti į Vokietiją. Nacių lėktuvus nuvijo Britanijos aviatoriai.

Britanija ir Turkija pasirašė prekybos sutartį

LONDONAS, Anglija, vas. 4. — Britanijos užsienio reikalų sekretorius Halifax ir Turkijos ambasadorius Tewfik Rushdi Arax pereinatos savaitės gale pasirašė naują prekybos sutartį. Sutartis numato padidinti Britanijos ir Turkijos prekybą. Manoma, ji dar labiau išstums Vokietiją iš Turkijos rinkos ir suartins turkus ir britus.

PILDOM
INCOME
TAX
BLANKAS

KASDIEN NUO 8 V.
RYTO IKI 8 VAL.
VAKARO.

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED ST.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiuoklių").

Šią tiesos ir kovos romaną skyrė dr. Jonni Šliupui
AL. MARGERIS

ŽODIS SKAITYTOJUI

(Tęsinys)

Dabar, mielas skaitytojaui, jei tik tamstai rupi Amerikos lietuvių, vadinasi, visos lietuvių tautos trečios dalies gyvenimo aprašymas bei apsakymas, tai prašau prisidėti prie to didelio darbo. Jei tamsta turi senų laikračių arba knygų, kur yra kas nors įdomaus iš Amerikos lietuvių gyvenimo, prašau man prisiųsti. Man itin reikalinga medžiaga iš dešimties šimtmečio pabaigos, nes didysis mano romanas prasideda 1880 m.

O šią "šliuptarnių" romaną leidžia gražia knyga. Tai, būsiu labai dėkingas tamstai, jei sveikas dabar imsi ir šią knygą užsiprenumeruoti, vadinasi, is anksto užsisakysi. Tokie jau, mat, dabar neįmami Amerikoje laikai: netuviską knygą labai retas kas teidžia, tai reikia pačiam autorui išieiti.

Knygos kaina du doleriai. Mano antraštas: Dr. Margeris, 3320 S. Halsted St., Chicago, Ill. Su aukšta pagarba,

Al. Margeris.

"Važiuoju Amerikon!"

Rokui Angliskui šiandien niekas nebesiseka. Ir kaip jam seksis, kad tas niekad nepritylųs pleyps, Tamošius Pliopa, ir vėl susuko jam galvą. Šį rytą, mat, beinant Rokui darbu, kaip ir tyčia, gurino tuo pačiu keliu ir Tamošius Pliopa. O šis tuoj ir pradėjo:

—Ar dar negirdėjai?
—Ką negirdėjai?
—Tai dar nežinai? Juk jau visas miestelis šneka.
—Paisau aš, ve, tu šnek.
—Palauk, palauk — paisys, brolyti, paisys, kai pasakysiu, kad Antanienė ir vėl gavo du šimtu dolerių iš Amerikos.

—Ką? Sakai — Tamošeli — Antanienė ir vėl gavo keturis šimtus rublių iš Amerikos? — kuone apstulpo Rokas.

—Negi tris, manai? — aukštai užplėšė nosį Tamošius.

—Ne, Tamošeli, ne — taip nemanau. Tik, sakysiu, ar ne atvaras ten jam tų pinigų priėmė?

—Negi kitaip, manai?
—Ką čia kitaip manyti, Tamošeli, ką čia kitaip manyti. Tik pikta man, kad tas bloznelis Ryžgiukas, keletą metų gimnazijoje padykinęs, šneka dabar, kad, girdi, nei velnių, nei burtų nėra.

—Hmmm! — stipriai patraukė nosim Tamošius, — nei velnių, nei burtų, girdi, nėra. Hm... Aną vakarą einu pamiške, nugi žiūriu — Kazlio kumeliukas kad siuva, kad siuva ratu, o ant jo nugaros kažkas kiurkso. Išsų pamaniau, bene tik bus taip sau koks šelmis piemuo arba pusberniokas blednų gyvulėlių bevaikų, bet kai priejau arčiau, nugi žiūriu — kipšas — biaurybė! Krupelėjau ir atgal atšokau, o jis, matytum, tik kerta, tik kerta karpės kanopomis kumeliuko papilvėn, o tas, vargšas, tik lekia, tik lekia, visas jau nuplikęs, visas baltai išpuotjęs.

—Nau jau, nau jau, Tamošeli, tik neriesk, tik per akis nemeluok.
—Ką čia riesti, ką čia meluoti, kad pats tenai buvau ir savo akimis viską mačiau.
—Aš nesakiau, kad tamsta nebuvai ir nematei, tik ar kiti taip pat matė?
—Čia dabar vienas — emė ir nusišnekėjo! Kaip jie galėjo matyti, kad jų tenai nebuvo? — pasikarsčiavo Tamošius.

—Taigi, taigi, Tamošeli, sakai, jog nieko daugiau tenai nebuvo. Mažai ir nebuvo. Vienok kad aš sykį mačiau velniukšį ant Plungio šyvosios jojančių švilpaujančių, tai piemenukas, kuris su manim tuosyk buvo, sakė, kad jis nieko nei matė, nei girdėjo.

—Ir vėl šneki, Rokai, lyg mažas vaikas budamas, — dideliu vyru dėjosi Tamošius. — Argi dar nežinai šėtono šėtoniškų gudrybių? Argi dar nežinai, kad jis, šėtonas, tuo pačiu kartu vleniams visas pasirodo, o kitiems tik nesveiką orą panosėti.

—Oi ne, Tamošeli, ne! Ir aš viską tik, šventai tik, ką dievo tarnas bažnyčioje sako. Bet — bet kad apie mūsų kaimyną Antaną jis dar nieko nesakė.
—Palauk — palauk, pasakys, tuoj pasakys. Aną dieną pas Kalvių Milą mėšlą mėšiau, tai per pietus pats Milas pasakojo, jog gavęs iš Amerikos nuo savo brolio kunigo laišką. Tame laiške, sakė, labai daug parašyta apie šliuptarnius ir Antaną, kuris, sako, jau esąs kiekiausia kumščio šliuptarnis.
—Jėzau-Marija! — sušuko Rokas.

—Paskui ponas Milas pasakojo apie baisy tų šliuptarnių pagėdimą. Sakė, jog ten, Amerikoje, esąs toks barzdotas daktaras, visų šliuptarnių popiežius, kuris, sako, įpauja mūsų broliui lietuviui pirštą, o šis sako, savo locnu krauju pasirašo šėtonui, — suprantai, pveda jam savo dušią...
—Viespatie, susimylėk ant mūsų brolių lietuvininkų, kurie škeliauja į atskalunų žemę ir tenai pateko į šliuptarnių žabangus, — meldė dievą Rokas.

—Dabar, spėjau, jau tiki, kad aš teisybė sakau? — aukštai parietė nosį Tamošius.

—Tikiu, Tamošeli, tikiu ir — netikiu, — maišėsi jautrusis Rokas.

—Netiki? Kas tau yr? Ar jau ir pats į šliuptarnius virsti?

—Oi ne, Tamošeli, ne! Nė pragaros variai mane prie tų pagėdėlių nepalėns. Saugok, mane viešpatie nuo jų! Vardan dievo tėvo ir sunaš ir dvasios

paleidžia? Žinok, Rokeli, — grumojo pirštu Tamošius Rokui, — kad gudrusis velnias kaip tik taip žioplam piemenukui ir padarė.

—Tatai žinai, Tamošeli, žinau. Juk ko velnias negali? Ko jis neišdaro?

—Dabar tai šneki, kaip didelės vyras šneki, — gyrė Roką Tamošius, tapšnodamas jam petį. — Tik pamanyk, Rokeli, tik pamanyk, ar Antanienė gauti tuos šimtus iš Amerikos, jeigu ne šėtono galybė, jeigu ji nebūtų su šėtonu susidėjusi?

—Tu sakai, Tamošeli, jos Antanas, gal but, su velniu susidėjęs, bet ne ji pati, ne. Ji, žmonelė, dažnai bažnyčioje eina, iš visos širdies meldžiasi, tai kaip jau prišis prie jos nelabasis?

—Tegu būna Antanas, tegu būna Antanas, Aš suklupau. Ir kas čia tokio? Arklys juk keturionis suklumpa, o žmogus, — raitėsi, tarsi angis, Tamošius Pliopa.

—Taip tai gali būti, nes jis ir čia budamas ne labai dažnai bažnyčioje teidavo, o ant kunigų ir clesoriaus kartais nei š, nei tą nušnekėdavo. Patekęs svetimon žemėn, šliuptarnių gundomas, gal but, ir daugiau paslydo.

—Negi kitaip, manai? — išrieti kruvinę Tamošius. — Amerikoje dabar šliuptarnių, sako, devynios galybės. O tie pagėdėnai niekina kunigus, tikėjimą ir bažnyčią šventą. Kaip mūsų kunigėlis sako, "šėtonui patsamde tarnauja". Sako, kad kaip tik spėja mūsų brolis lietuvis Amerikos žemėn įžengti, tai tuoj, girdi, apspinta į šliuptarnius, sako, kaip amaras koks, ir sugundo nelabajam pasiduoti, žinai, kaip šventose knygoje pasakyla, savo dušią šėtonui savo krauju užrašyti, o jau tas anksčiau ar vėliau pasims į — pa-si-i-ms, — linguodamas galvą tvirtino Tamošius.

—Tai tiesa, Tamošeli, šventa tiesa, nes ir kunigas aną švaintę per pamokslą taip sakė. Tik aš vis begaliu tikėti, kad ir mūsų gerasis kaimynas, Antanas, būtų šliuptarnių kilposna patekęs ir savo brangią dušią šėtonui užrašęs. Juk žinai, Tamošeli, kaip teisingas ir doras žmogus jis buvo.

—Buvo, tai buvo, bet dabar jau nebėra. Ir žinok, Rokai, kad kunigas bažnyčioje niekų nešneika.

—Oi ne, Tamošeli, ne! Ir aš viską tik, šventai tik, ką dievo tarnas bažnyčioje sako. Bet — bet kad apie mūsų kaimyną Antaną jis dar nieko nesakė.

—Palauk — palauk, pasakys, tuoj pasakys. Aną dieną pas Kalvių Milą mėšlą mėšiau, tai per pietus pats Milas pasakojo, jog gavęs iš Amerikos nuo savo brolio kunigo laišką. Tame laiške, sakė, labai daug parašyta apie šliuptarnius ir Antaną, kuris, sako, jau esąs kiekiausia kumščio šliuptarnis.
—Jėzau-Marija! — sušuko Rokas.

—Paskui ponas Milas pasakojo apie baisy tų šliuptarnių pagėdimą. Sakė, jog ten, Amerikoje, esąs toks barzdotas daktaras, visų šliuptarnių popiežius, kuris, sako, įpauja mūsų broliui lietuviui pirštą, o šis sako, savo locnu krauju pasirašo šėtonui, — suprantai, pveda jam savo dušią...
—Viespatie, susimylėk ant mūsų brolių lietuvininkų, kurie škeliauja į atskalunų žemę ir tenai pateko į šliuptarnių žabangus, — meldė dievą Rokas.

—Dabar, spėjau, jau tiki, kad aš teisybė sakau? — aukštai parietė nosį Tamošius.

—Tikiu, Tamošeli, tikiu ir — netikiu, — maišėsi jautrusis Rokas.

—Netiki? Kas tau yr? Ar jau ir pats į šliuptarnius virsti?

—Oi ne, Tamošeli, ne! Nė pragaros variai mane prie tų pagėdėlių nepalėns. Saugok, mane viešpatie nuo jų! Vardan dievo tėvo ir sunaš ir dvasios

šventos, amen, — persižegnojo Rokas.

—Tai ko gi nori?
—Man vis neaišku, Tamošeli, neaišku, kaip mūsų broliui lietuvininkai, kurie bėga Amerikon, galėtų savo ranka šėtonui pasirašyti, — abejojo Rokas, nubraukdamas dešni nuo kakto prakaitą, — kad — kad jie daugiausia yra biednų tėvų vaikų, taigi, ne skaityti, ne rašyti nemoka.

—Ir vėl nusišnekėjai — kaip mažas vaikas, sakysiu. Turėnui, rados, jau žinoti, kad be raščiams ir nereikia mokėt, — padeda kryželi, kur reikia, ir viskas.

—Tai tiesa, Tamošeli, tiesa. Bet kad velnias kryžiaus bijosi — kaip veeelnias.

—Gerai sakai, Rokeli, gerai sakai, Ir vyras už tai esi! Mes visi geri katalikai turime žinoti, kad velnias bijosi kryžiaus, kaip velnias! Tik parodyk jam kryžių, tai cypdamas nuleks — prakeiktas riestauodegis! Bet žinok, Rokeli, kad velnias yra labai galingas, neišpasakytai galingas ir gudrus. Tai ką jam reikšia padaryti nemokančius rašyti mokančiais? Sakyk, ką jam reikšia? Juk šventą katekizmą sykį mokėmės, tai ir dievo, ir velnio galybės žinai?

—Žinau, Tamošeli, žinau, — atsakė Rokas, kuris velnio būvimą ir galybę tikėjo ne truputėlį ne mažiau, kaip dievo būvimą ir galybę (taip juk tik ir visi geri katalikai). — Velnias yra galingas, gudrus ir sukta. Jo niekas nesukurs, ne.

—Matai, Rokeli, kaip atvirsi

prie dvasios šventos, — pagyrė Roką Tamošius, vėl patapšnodamas jam petį. — Pirmiau jau maniau, kad į šliuptarnius virsti.

—Ne, Tamošeli, ne! Saugok mane dieve nuo tų pagėdėlių! — Šitaip, tai vyriškai, — gyrė Roką Tamošius.

—Gerai sakė aną sekmadienį kunigėlis, — kalbėjo Rokas, — kad Amerikoje yra baisy šliuptarnių, su dušia ir kunu šėtonui patsamdziusių, patsdavusių.

Ir aš dabar jau tikiu, pilnai tikiu, jog mūsų gerasis kaimynas, Antanas, pagedo ir į šliuptarnių žabangus pakliuvo. Juk žinai, Tamošeli, kad by tik sykį žmogus nutolsta nuo bažnyčios ir tikėjimo, tai tada į šėtono maršką pakliuva — kaip akla žuvelė pakliuva. Pakliuvo, matyti, ir nelaimingas mūsų kaimynas.

—Negi kitaip, manai? — kruvinę išrieti maivojo Tamošius, pagaliau nugulėjęs Roką.

—O doras, teisingas ir labai nuoširdus buvo žmogus.

—Koks buvo, tai buvo, bet dabar jau šliuptarnis, bedievis, savo dušią šėtonui užstačius, kaip girtuoklis lombarde batus. O už tai ir gauna tuos šimtus dolerių Antanienė, jo pati. Juk sakyk, Rokeli, iš kur tuos šimtus Antanas ima, jeigu ne iš šėtonų rankų? Sakyk. Gerai, sakys, kad jis labai giliai po žeme dirba, anglį kasa. Bet juk anglis neauksas. Tai iš kur jis tą auksą savo pačiai varo ir varo šimtais? O kas žino, gal netrukus pradės varyti ir tukstančiai žinai juk velnio galybę.

(Bus daugiau)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTVIMO ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai

koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
dieną
ir naktį
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

I. J. ZOLP Phone Yards 0781

1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA Yards 1139

3319 Lituanica Avenue Yards 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 127

ALBERT V. PETKUS

1704 So. Western Avenue Phone Lafayette 802

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142

1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

NAUJIENŲ

METINIS

KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLU SALEJE

2343 SO. KEDZIE AVE.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy and Midwife
Pradžioje savaitės
Kiekvieną dieną
buna
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 9252
Subatę ir Nedėlio
Central Avenue,
Beverly Shores,
Indiana
Tel. Mich. City
2799-R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LITUVIS

Mano 20 metų praktikavimas

jūsų garantavimas.

Optometrical Akinių Specialistas

Palengvina akių įtempimą, kuris

esti priežastimi galvos skaudėjimo

svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo,

skaudamą akių karštį, atitaiso

truparegystę ir tolieregystę. Pri-

angia teisingai akinius Visuose at-

itikimuose egzaminavimas daromas

su elektra, parodancia mažiausias

klaidas. Specialė atyda atkreipiamą

į mokyklos vaikus Kreivios akys

atitaisomos

VALANDOS nuo 10 ryto iki 8

Nedėlioį pagal sutartį.

Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-

mos be ainių. Kainos pigiau kaip

pirma

4712 South Ashland Av.

Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER

LITUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinius

Kreivias Akis

Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

kampus Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis pagal sutartį.

LITUVAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI

Amerikos Lietuvių Daktarų

Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.

Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį

Rez. 3631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 1-3 ir nuo 6-8:30 val. vakaro

8:39 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9—10 A. M.

Nedėlioį pagal sutartį.

Ofiso Tel. HEMLOCK 7828

C. K. Kiauga, D.D.S.

2420 W. Marquette Rd.

Prie Western Avenue

+

F. Pulsucki Le Var

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6 val.

157 W. Garfield Bvd.

Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330

Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki

4 ir 7 iki 9.

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

PIRMA PAŽINTIS SU SUOMIAIS

Apie Suomiją ir suomių jau Charlerojaus įsikurimo istorija buvo daug skaitęs ir girdėjęs, kai dėl Stalino raudonosios armijos brovimosi į suomių šalį yra viso pasaulio akys į ją atkreiptos.

Tačiau ir daug visokių pasakų esu girdėjęs apie suomių esingumą ir kad Suomijoje buvę vagių visai nėra. Net esu girdėjęs tokių pasakų, kad keliant per Suomiją gelžkelio stolyje, ar kur ant gatvės kampe, esą galima pasidėti "siutkeisį" ar kitokias reikmenes ir palikti be jokios priežiūros per daugelį valandų ir niekas nepaėmė. Sugrįžęs rasi viską čielėje niekieno nepajudintą. Kiek tos pasakos atitinka tikrąybę, negaliu pasakyti, nes su suomiiais ne tik kad nebuvau turėjęs jokios artimesnės pažinties, bet niekados ir niekur neturėjau laimės dalyvauti jokiam jų susirinkime; niekada nebuvau girdėjęs suomių kalbos, kaip ji skamba. O apie jų dainas ir muziką tai visai neturėjau jokio supratimo.

Pas mus Pittsburghe labai mažai tėra suomių, ir apie jų tautinį veikimą mūsų mieste iki šio laiko niekada ir niekur nebuvau girdėjęs. Teko girdėti, kad vienas Pittsburgho apylinkės miestukas (Monessen, Pa.) esąs apšviesti suomių gyvenamas. Jei ten dirba plieno liejyklose. Kai važiuoji per Monesseną, tai susidaro įspūdis, kad miestuko gyventojai, geriau pasakius, pirmieji pionieriai, kurie kurę šį miestuką, turėjo būti tikrai darbuotojai, jei galėjo tokioje vietoje įsikurti nugalėdami visas gamtiškas sunkumus — kalnius — praveddami gatves, statydami namus. Monesseno įsikurimo istorijos neskaityęs negaliu pasakyti, ar suomiiai yra kuo nors prisidėję prie to miestuko įsikurimo, ar ne.

Charleroi, Pa., miestelyje irgi yra šiek tiek suomių, bet

Charlerojaus įsikurimo istorija yra arti susijusi su belgais kaip stiklo išdirbėjais.

Dabartinio laiku kada suomių taip drąsiai gina savo gimtosios šalies nepriklausomybę, kada pilni laikraščiai visokių aprašymų apie suomių kariuomenės didvyriškus žygius, tikrai buvo įdomu kiek arčiau su suomiiais susipažinti. O proga savo smalsumui patenkinti pasitaikė tikrai auksinė.

Vieną dieną teko pastebėti Pittsburgho dienraščiuose trumpą pranešimą, kad Pittsburgho suomių minės savo gimtosios šalies nepriklausomybės 22-ros metinės sukaktuvės International Institute patalpose, 405 Dithridge St. Aš nusitariau tą progą pasinaudoti, kad arčiau galėčiau susipažinti su suomiiais. Tas Suomijos nepriklausomybės sukaktuvių minėjimas buvo rengiamas šeštadienį, gruodžio 17 d.

Iš to pranešimo susidarė pas mane įspūdis, kad suomių rengimas bus rengiamas Y.M.C.A. (žydų organizacijos) didžiulėje ir puošnioje auditorijoje, o ne tame International Institute (Y.W.C.A.) mažoje patalpoje — ten, kur lietuviai studentai laikydavo savo susirinkimus. Tai buvo susidariusios šios tokios kliūtys atrasti rengimo vietą, nes reikėjo pasiklausti, kur yra tas International Institute.

Buvo garsinta, kad rengimas prasidės lygiai 8 val. vakaro. Aš išsiskubinau iš namų anksti, tad gerokai pirm laiko susiradau ir International Institute. Ieškant International Institute pasirodė, kad ne tik aš vienas buvau padaręs klaidą dėl rengimo vietos, bet ir patys suomiiai, kurie buvo atvykę į Pittsburghą iš kitų Pittsburgho apylinkės miestelių, turėjo šiek tiek sunkumo surasti rengimo vietą.

Kai atėjau į tą International Institute, tai mane pasitiko suomių komiteto nariai. Mane irgi prie suomių priskaitydami užrašė angliškai ir paklausė ar aš mokau suomiškai kalbėti. Žinoma, turėjau pasisakyti, kad aš esu lietuvis ir suomių kalbos ne tik kad nemoku, bet niekada nesu nė girdėjęs suomiškai kalbant. Pareiškiau, kad aš norėčiau su suomiiais arčiau susipažinti šiame rengime, o taip pat ir su suomių judėjimu Pittsburghe aplamai.

Pirmiausiai buvau pakviestas pasidėti savo plocių ir skrybėlę į tą pačią vietą, kur visos susirinkusios publikos (vyrų ir moterų) apsiaustai buvo sudėti be jokios priežiūros ir be jokio paženklinimo, panašiai kaip ir savo namuose kad pasidėti. Tai man tuojau prisiminė toji pasa-

ka, kad Suomijoje galima pasidėti "siutkeisį" ant šaligatvio be jokios priežiūros per daugelį valandų ir niekas jo nepajudins. Vadinasi, visai skirtingai negu mūsų lietuviškuose viešuosiuose rengimuose, kur pasidėdant drabužius reikia "už dėkiuoti".

Nežinau, gal nevisuose ir suomių rengimuose yra padedami drabužiai be jokios priežiūros.

Šiame suomių susirinkime tuojau krinta į akį tai, kad susirinkusi publika yra ne tik iš visų Pittsburgho dalių miesto, bet ir visos Pittsburgho apylinkės. Jie vieni kitus asmeniškai mažai ir pažįsta. Tačiau jie čionai yra susirinkę vienam len-dram tikslui, kad galėtų pagelbėti savo gimtajam kraštui atsiginti nuo užpuolikų rusų komunistų. Šioje publikoje matosi jaunų berniukų, kurie, jei dabartinio laiku būtų savo tėvų gimtame krašte, tai su ginklais rankoje gintų savo kraštą. Matosi jaunų mergaičių, kurios irgi būtų palietus karo audros. Matosi žilagalvių senelių, kurie pirm daugelio metų yra apleidę savo gimtąjį kraštą. Pas juos ir po šiai dienai dar nėra išnykus neapykanta prieš rusus, jų žemės pavergėjus. O dabar ir vėl tie patys rusai grumoją jų šalies laisvei.

Bėgioja po svetainę ir maži šviesiaplaukiai vaikučiai ir mergaitės; tur but, jie neturi mažiausio supratimo, ko jų tėvai ir motinos yra čionai susirinkę.

Pradedama vakaro programa.

Pirmą pradedant programą buvo atsilankę ir Pittsburgho didžiulių laikraščių korespondentai ir fotografai. Buvo traukiami paveikslai, rengimo komiteto nariai klausinėjami. Teko sutikti vieną pažįstamą Pittsburgho Sun-Telegraph fotografą, kuris labai nustebo mane pamatęs ir priejęs prie manęs sako: girdi, įsiai visados manęs, kad aš esu lietuvis, "o pasirodo, kad jūs esate finas". Žinoma, prisiejo aiškintis mano pažįstamam, kad aš kaip buvau, taip ir tebėsu lietuvis, ir kad įsiai neklydo taip manydamas. O čionai atsilankiau žingeidumo dėlei, ir kad mano simpatijos yra su finais, kovojančiais už savo šalies laisvę, nes finų laimėjimas bus ir Lietuvos laimėjimas.

Vakaro programą atidarė jauna šviesiaplaukė mergina angliškai ir suomių kalbomis. Be jokio susijaudinimo, visai paprastai, bet drąsiai ir mandagiai. Tuojau viena moteris sėdasi prie piano. Publika sustoja, sugieda Amerikos ir Suomijos himnus. Suomų kalbos nesuprantu išskyrus "Suomala", nes suomių kalboje šis žodis buvo minimas daugelį kartų ir aš manau, kad šis žodis reiškė Suomiją ar suomį.

Suomų himnas muzikališkai labai gražiai skamba, kaip koks miškus ošimas, kuris eity kaip ir siubuojančiomis bangomis.

Bet kai suomių kalbos visai nesuprantu ir niekur nėra tekę skaityti apie suomių himno turinį, tai negaliu nė pasakyti, ką suomių garbina giedodami savo himną, — miškus, ežerus, Baltijos jūrą, ar praeitį, arba kokius didvyrius.

Programo vedėja persto suomių komiteto pirmininką John Luopą kalbėti. Įsiai kalba man pirmą kartą girdima suomių kalba, ir ką įsiai sako, aš nežinau. Tik, matyti, kad įsiai kalba nuoširdžiai ir su ašaromis akys. Publikoje didžiausia tyła. Nuotaika nepaprasta. Pabaigęs suomiškai kalbėti, tarė keletą žodžių ir anglų kalba. Bet jam angliškai kalbėti nebūbai tesisekė.

Perstatomas ir antras kalbėtojas angliškai kalbėti. Tai David Rinne. Ir buvę tikrai ko pasisklausyti jo kalbos. Aš visą kalbą su didžiausiu atsidėjimu išsklausiau.

Kalbėtojas pačioje pradžioje pareiškė, kad Suomijos problema, tai tai pati problema, kaip ir čekoslovakijos. Lenkijos ir kitų mažų tautų, kurios nori gyventi nepriklausomu gyvenimu ir kovoja už savo nepriklausomybę prieš pavergėjus. Pareiškė, kad Suomija pasiskelbė savo nepriklausomybę gruodžio 6 d. 1917 m. Paskui supažindino publiką su suomių istorija ir kovomis už nepriklausomybę dar caristinės Rusijos laikais.

Supažindino publiką su tuo, ką Suomija yra atsekusi per 22 metus nepriklausomo gyvenimo kovoje už demokratiją. Suomija 1917 m. turėjo pirmą darbininkų ministrą pirmininką. Tais pačiais metais buvo įvesta įstatymų keliu 8 valandų darbo diena pramonėje. Suomija pirmoji šalis 1917 m. pripažino moterims lygias teises politikoje.

Prisiminė ir apie Suomijos civilį karą. Tai buvusi Suomijos nelaimė ir įsiai į tai nebandysias nė gilintis, nes čia nuomonės skiriasi tarpe pačių suomių, taip kaip ir dėl Amerikos civilio karo yra skirtingų nuomonių.

Kalbėtojas sako, kad pirmą rusų bolševikų užpuolimo ant Suomijos ukininkai, kurie verčiasi pienininkyste, 70 nušimčių yra susispietę į kooperacijas ir aplamai Suomijos prekybos 40 nušimčių yra kooperatyvų rankose.

Toliau savo kalboje jis palietė dabartinio momentu gelbėjimą savo gimtojo krašto. Kalbėtojas patarė, kad suomių šioje šalyje gyvendami, atsisėdę prie radijo ir besiklausydami pranešimų, kaip rusų bolševikai bombarduoja mūsų miestus, neverkty, nes tuo mes nieko savo gimtajam kraštui nepagelbėsime. Mes turime imtis darbo. Sako, mūsų broliai ir seserys Suomijoje neveikia, bet imasi ginklo ir eina į apkašus bei ginasi nuo užpuolikų. Tur but, tik likimo taip buvo skirta, kad mes šian-

NAUJIENŲ ACME Telephoto

medija "Piršliai iš Amerikos" ir atlikta keletas kitų pamarginimų. Po lošimo buvo šokiai, ir publika pasižoko įvalias prie gero orkestro.

SLA. 86 kuopos "čepsui" vakarienė.

N. S. PITTSBURGH, Pa. — Sausio 21 d. SLA. 86 kuopa buvo surengus "čepsui" vakarienę. Vakarienę pavyko gana gerai. Po vakarienės buvo šokiai, parengimas įvyko Sunų Lietuvos svetainėje.

Prie šio rengimo daugiausia pasidarbavo SLA narės moterys ne tik ruošdamos skanią vakarienę, patarnaudamos prie stalų bei gražiai priimdamos svečius ir viešnius. Už šios vakarienės pasisekimą priklauso didžiausias kreditas moterims.

Vyrai turėtų nepasiduoti moterims.

—Korespondentas

SLA. veikėjų Količių sunų ištiko nelaimė

PITTSBURGH, Pa. — Sausio 16 d. SLA. 40 kuopos sekretorės ir Labdarybės Komisijos narės gerb. V. J. Količienės sunų ištiko nelaimė. Iš mokyklos išėjęs ir bežaisdamas su kitais draugais nusiėmė ranką. Buvo tuojau nuvežtas į ligoninę. Yra viltis, kad už kokio mėnesio ar daugiau jaunuolis pasveiks.

Šiuo reikiame Količių šeimai užuojautą, o jaunam SLA nariui greitai pasveikti.

Šis jaunuolis kartu su savo sesute ir tėveliais dalyvauja visuose lietuvių rengimuose, ir jei kur yra reikalinga pagalba kokiame rengime, tai jis yra pirmutinis pagelbėti.

Charles K. Pikelis grįžo iš Chicago tėvų palaidojęs

Sausio 28 d. laimingai grįžo iš Chicago SLA Finansų Komisijos sekretorius, Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro pirmininkas ir gabus SLA organizatorius Charles K. Pikelis. Gerb. Pikelis visai netikėtai kartu su savo žmona buvo išvykęs į Chicago dėl savo tėvų mirties.

Kelionė mašina važiuojanti buvus visur sėkminga.

Taip pat p. Pikelis pareiškė, kad įsiai esąs labai dėkingas chieagiečiams už suteiktą jo tē-

APSISAUGOKITE APGAVIKO

Pittsburgh ir Pittsburgho apylinkėje kiek laiko atgal lankėsi po lietuvių stubas tula: jaunas vyrukas pasivadinęs medicinos studentu ir užrašinėjo lietuviams kokį ten daktarišką mėnesinį žurnalą paimdama: po \$3.00. Tasai neva medicinos studentas prisišnekėdavo prie žmonių, kad įsiai tuo norįs užsidirbti šiek tiek pinigų, kad galėtų medicinos mokslą baigti.

Bet kaip pasirodė, tai buvo paprastas apgavikas, nes pas jį užsirašę žmonės jo laikraščio nesulaukė, o jo paliktos "rašytės" už priimtus pinigus yra parašytos ant paprastų popierielių. Įsiai savo vardą pasirašo kaip Juozas Krakauskas, o adresas padotas N. S. Clinic. Tokios įstaigos, tur but, visai nesiranda.

Jei pamatysite tokį agentą, tai pašaukite policiją.

—Reporteris

vukui paskutinio patarnavimo laike laidotuvių. Ir kitais visais reikalais toje liudnoje valandoje visur radęs ne tik nuoširdžią užuojautą, bet ir visokią pagalbą, kokia tik buvus reikalinga.

—Koresp.

AKINIAI VISOKIOS MADOS

už \$2.45 už pritaikyti akims supilna garantija. Ekaminavimas akių veltui. Lensa sulaužyta padarome už \$1.00. Nauji tempialai 50c. Adjustinimas akinų VETLUI. Dr. Karolis Nurkai-Nurkaitis randasi didžiulėje Joseph F. Budrisko krautuvių košną dieną ir nedėlioje iki 4 v. popiet.

JOSEPH F. BUDRIK
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151.

FOTOGRAFAS

CONRAD

FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darba garantuotas.

420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Remkite tuos, kurie garsinasi "NAUJIENOSE"

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Sophie Barcus

RYTINĖ RADIO VALANDA

— iš stoties —
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius

DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON (įskaitant Vilniaus kraštą) TIK TELEGRAMAIS.

NAUJIENOS

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS

Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - \$4,000,000.00

Atsargos fondas virš - - \$300,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ

LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ 10:00 VAL. RYTO 1480 KC. 15 STOTIES

W.H.I.P.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANAL 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
1c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nau-
jienų Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas CANAL 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	\$8.00
Metams	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitės	18c
Mėnesiui	75c
Išsiuntimo kaina, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Trims mėnesiams	4.00
Vienam mėnesiui	1.50
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Savaitės	18c
Mėnesiui	75c

Sovietų garnizonai Lietuvoje

„Naujienų“ korespondentas Lietuvoje, Vistaspatas, davė idėmą charakteristiką Raudonosios armijos karių, atsistų iš Sovietų Sąjungos „saugoti“ Lietuvą. Tokio gyvo aprašymo dar iki šiol nebuvo jokiam kitame laikraštyje (žiūr. „Sovietų jaunimo kariškos uniformoj“, „Nauj.“ vasario 2 ir 3 d. d.).

Tuo pačiu klausimu buvo pateikęs savo įspūdžius ir tenisininkas Juozas Žukas, neperseniai sugrįžęs iš Lietuvos. Jam teko matyti juos labai trumpai, ir jisai daugiausia pabrėžė jų neigiamas savybes. Tai natūralu. Raudonarmiečiai buvo tik-kai atvykę Lietuvon, ir žmonės jie atrodė, kaip nepageidaujami svečiai.

Dabar Lietuva su tais „svečiais“ jau yra šiek-tiek apsiiratusi. Musų korespondentas turėjo progos stebėti juos visai ramiai. Jisai juosius giria, pripažindamas, kad jie elgiasi korektiškai, griežtai laikosi disciplinos, stropiai atlieka savo pareigas, yra mandagūs, nesmar-kauja, negirtuokliauja — ir moka teigiamai įvertinti tai, ką Lietuvoje pastebi gero.

Bet daug dalykų, kuriuos sovietų raudonarmietis mato Lietuvoje, jisai negali suprasti. Jo pažvalgos labai siauros. Jam kalta į galvą, kad užsieniuose viskas turi būti blogiau, negu „proletariato tėvynėje“, ir jisai stebisi, kodėl Lietuvoje žmonės yra švariai apsirėdę ir at-rodė sočiai pavalgę. Jam nuostabu, kaip Lietuvos mies-tų krautuvėse gali būti tiek daug prekių ir kodėl jos to-kių pigios, palyginti su kainomis Rusijoje. Jisai mano, kad visa tai, gal but, yra tikta „propaganda“!

Tas raudonarmietis įtaria Lietuvos „buržuaziją“, kad ji bando jam „susipratusiam“ sovietų krašto atstovui, apdumti akis, išstatydama krautuvų languose vi-sokius masinacius daiktus ir imdama už juos žemas kainas. Jisai įsivaizduoja, kad darbininkai „buržuazinėje“ Lietuvoje, kaip ir kitose „buržuazinėse“ šalyse, apie kurias jisai girdėjo iš savo mokytojų, turi but nudrįsę ir išbadę, ir jisai nesupranta, kur tie „tikrieji“ Lie-tuvos proletarai dingę. „Nejaugi jiems uždrausta viešai pasirodyti?“

Taigi Lietuva šiandien turi progos studijuoti bolše-vikiško „svietimo“ produktus savo žemėje: vienpusiškai painformuotus, tam tikro siauro fanatizmo pripustus, bet rankose savotiškai nušlifutuotos žmonės, kurie savo va-dų rarkose yra kaip automatai.

Lietuvai šitie bolševizmo auklėtiniai, kol kas, dar jokios žalos nedaro. Bet jeigu Stalinas užsimanytų pa-naudoti juos Lietuvos aneksavimui prie sovietų imperi-jos — ar neatsisuktų jie prieš Lietuvos žmones, kaip prieš suomių?..

— APŽVALGA —

MONARCHISTU-KOMU-NISTŲ BENDRAS FRONTAS

New Yorke komunistai jau organizuoja „bendrą frontą“ su Rusijos monarchistais. Jie su-darė propagandos komitetą, ku-ris skleis „tiesą apie Rusiją“.

Tas komitetas, kaip praneša „Laisvė“, šaukia masinį mitin-gą, kuriame carizmo garbinto-jai kartu su stalinizmo tarnais kalbės nuo vieno pagrindų:

„Kalbės buvęs caro armijos generolas Viktor Yakhon-toff, Anna Louise Strong, Thomas L. Harris, buvęs Harvardo Universiteto religi-jos instruktorius; Toivo Vuorela, suomių laikraščio re-daktorius; Milton Wolff, Lin-colno Brigados komandierius, ir Henry Hart.“

Tarpe paminėtųjų čia asme-nų yra Anna Louise Strong, kuri per eilę metų dirbo už al-gų sovietų valdžią, redaguoda-

nta anglišką laikraštį Maskvo-je.

Matome čia ir „komandierių“ Lincolno Brigados, kuri orga-nizavo Amerikos jaunuosius kovoti už Ispanijos demokrati-ją. O šiandien tos organizaci-jos vadas agentauja Rusijos imperialistams, kurie skerdžia Suomijos demokratijos gynė-jus!

„Naujienose“ jau pirmiausia buvo pastebėta, kad Rusijos monarchistai pradėjo simpati-zuoti sovietų armijai, kuomet ši užpuolė Suomiją.

SOVIETŲ SĄJUNGA IR ANGLIJA

Daugelį savo piktadarybių sovietų valdžia bando pateisin-ti tuo, kad ji buvusi priversta apsisaugoti nuo Anglijos impe-rialistų, kurie visą laiką plana-vę sunaikinti „proletariato tė-vynę“. Dabartinį banditišką sa-vo puolimą prieš suomių Ma-

skva irgi mėgina „pagrįsti“ tuo, kad Anglija, girdi, „sukurstė“ Suomijos valdžią kariauti prieš sovietus. Savo susidraugavimą su Hitleriu Stalinas taip pat aiškina tuo, kad Anglija norė-jusi „įvelti“ Vokietiją į karą su Rusija.

Bet visa tai yra melas. Anglija ne tikta nedarė planų so-vietų Rusiją pradžudyti, bet per metus ji stengėsi padaryti sovietus savo draugais, dažnai remdami net imperialistinius, grobuoniškus jų žygius. Po pa-saulio karo Anglija buvo nusi-stačiusi prieš Francuziją, kuri buvo labai įsigalėjusi Europos kontinente, ir kur tik galėdama stiprino prieš francuzus Vokie-tiją ir Rusiją.

Visą eilę idomių faktų nuro-do Paryžiaus laikraštyje „So-cialistinės Vėstinės“ žinomas Rusijos socialdemokratas R. Abramovič. Jisai rašo:

„Jau nuo 1920 metų rusų lenkų karo Anglija darosi kaip ir neviešų sovietų Rusi-jos „protektorium“. Nicolson'o parašytoje Curzon'o biogra-fijoje, lordo D'Abernon'o at-siminimuose ir kituose to-s gadynės dokumentuose gali-ma užtikti pakankamai ryš-kių medžiagos nušviesti tą dvideivę politiką, kurią Anglija vedė sov. Rusijos atžvil-giu. Prieš pradėdiant karą su Lenkija Lenino vyriausybė atsiaklė per Krasiną ir Ka-menevą, koks bus Anglijos nusistatymas, kilus rusų-lenkų karui, ir tik po to, kai bu-vo gautas nurauminantis Lloyd George'o atsakymas, karas buvo pradėtas. Niekas kitas, kaip lordas Curzon'as pasiūlė tą demarkacijos lini-ją, kuria ir dabar sovietų vyriausybė teisingo savo žygi-pagrobama rytines Lenkijos sritis.“

Vadinasi, Anglijos valdžia be-veik, galima sakyti, padarino Maskvą kariauti su Lenkija! Bet tas Lenino sumanytas ka-ras buvo labai pragaištingas Rusijai. Sovietų armija buvo sumušta ir Lenino valdžia tu-rėjo pasirašyti negarbingą tai-kos sutartį Rygoje, užleisdama Pilsudskui Vilniaus kraštą, da-į Baltgudijos ir dalį Ukrainos. Tačiau Anglija ir toliau rė-mė sovietų valdžią.

Gruzijos užkariavimas

Ne be Anglijos pritarimo įvy-ko ir Gruzijos užkariavimas. R. Abramovič sako:

„Lloyd George'o įgalioti-nis, Philipo Ker, dabartinis lordas Lothian (ambasado-rius Washington. — „N.“ Red.) suvaidino teisingo meklerių rolę tarp Vokietijos ir Rusijos atstovų Ra-pallo konferencijoje. Pirmą negu Lenino vyriausybė ry-žosi aneksuoti Gruziją, ji pa-siteiravo apie Didžiosios Bri-tanijos planus, ir žygis prieš Gruziją prasidėjo tikta tuo-met, kai Lloyd George pa-reiškė, kad „Anglija nėra su-interesuota“ Kaukazo proble-mos. Kovo 16 d. 1921 m., t. y. kaip tik tame momente, kada sovietų armijos baigė Gruziją užkariauti, buvo pa-sirašyta Rusijos-Anglijos pre-kybos sutartis.“

David Lloyd George, kaip visiems žinoma, buvo Anglijos premjeras pasaulio karo metu ir keletą metų po karo. Jisai buvo liberalų vadas, bet jo par-tija suskilo į keletą frakcijų ir dabar jo grupė parlamente su-sidėda tik iš keturių ar penkių atstovų (suma, dukters, mar-čios ir jo paties). Bet jdomu, kad dabartiniame kare, kai Sta-lino raudonoji armija įsiveržė į rytinę Lenkijos dalį, tai Lloyd George padarė pareiškimą spaudoje, kad Anglija atliktų „kriminalinę kvailybę“ (erh-nal folly), jeigu ji dėl šios bol-ševikų agresijos imtų su Rusi-

Pasileidę kariai

(Rebecca West viename iš Amerikos pirmųjų žurnalų — savaitraščio „The New Yorker“ — sausio 13 d. numery tuo vardu rašo straipsnį, labai pa-liečiantį Lietuvą, kurį patie-kiu. Arėjus Vilkauskas).

Kai aš skaičiau apie nesau-gumo tragišką gyvenimą, ku-riuo gyvena šiomis dienomis Baltijos Provincijos, aš bučiau norėjęs, kad nebūtų tekę juok-tis. Bet vis grįžta į mane juo-kingas nuotykis, į kurį aš pa-tekau prieš keturis metus. 1935 metų rudenį aš keliavau Suomijoje ir Estijoje su Lat-vija, ir tai buvo žavinga kelio-nė padorių žmonių tarpe, ku-rie nekenė netvarkos ir troš-ko taikos gyventi savo gyveni-mą ir kurti gryną civilizaciją kaip skandinavių, tik palastą poezijos, kuri buvo jų pačių. Helsinki, Tallinn, Tartu, aš jums linkiu gero. Aš manau, kad butinai reikalinga, kad jūs išliktumėte, kas reikalinga ir Londono atžvilgiu, nes jūs turite ką nors pasakyti at-eičiai. Aš baigiau Rygoje, ku-rią aš apžiūrėjau vadovaujant žavingai materialui profesorui, taip žavingai, kad aš galėjau-si, kiek labai aš ją nuvyliu savo atvirumais apie angli- tautą. Latviai, kaip ir visos išsilaisvinę tautos su kalba, kurią jie turėjo išlaikyti prieš jų nukariautojų norą, nepa-prastai gerbia tą kalbą ir savo istoriją. Todėl jai buvo nema-lonu, kai aš pasisakiau, kad angliai neminėjo dienos gedule atminti Haroldo nugalejimą iš Vilniaus Nukariautojo pusės 1066 metais, ir kai ji sužinojo, kad aš, anglė moteris, nieko nežinojau iš atminties iš anglo-saksų epą „Beowulf“.

Kai ji man rodė Rygos regi-nius, lijo lietus, ir aš labai persišaldžiau. Su raudona no-simi, su manų akim lyg visks-va prapliautum ir su rimtai užklausia mano kalbą, aš ili-pau į negrįžtą traukinį Berly-no link, vienąs kelis visame ilgame užėjimo skryje. Ki-tą rytą aš nubudau Lietuvoje. Visą dieną mes lėtai riedėjom per lygius laukus, kur vy-rai ir moterys su plokščiais veidais atsiliesdavo valandėlei pažvelgti į mus ir po to lenkė-si vėl prie darbo, pučiant ryt-tų vėjui, kuris nieko nebuvo sutikęs, kas jį sulaukytų, nuo-to, kai jis aplėdo Aziją. Jie atrodė lyg kad Viešpats jiems daug buvo skolingas, ir lyg jie būtų švelniais ir dovano-jančiais skolintojais.

ja kariauti! Tas politikierius, vadinasi, da ir šandie simpati-zuoja Maskvos vilkams.

O lordas Halifax, dabartinis Anglijos užsienių reikalų mi-nisteris, pasakė, kad sovietų valdžia nėra nieku nusidėjusi, nes ji tikta užėmė teritoriją „iki lordo Curzono linijos“.

Tai gi Anglijos konservato-riai iki paskutinio laiko nebu-vo priešingi sovietų imperializ-mo žygiams.

Reikia dar pastebėti, kad so-vietų valdžia be jokio pasiprie-šinimo iš Anglijos (arba Fran-cuzijos) pusės vykino savo eks-pansijos politiką Azijoje. Ji pa-ėmė savo kontrolėn Orutinę Mongoliją ir Kinų Turkestą.

Tokiu būdu ta pasaka, kad Anglijos imperialistai visą laiką darė planus sunaikinti Sovietų Sąjungą, yra grynas humbugas — toks pat humbugas, kaip ir Hitlerio pasaka, kad angliai stengėsi „apsiausti“ ir pa-smaugti Vokietiją.

Iš tiesų, tai Anglija tom dviem grobuoniškom diktaturom visai pataikavo ir darė didžiausių nuolaidų — iki jos taip sustiprėjo, kad jos dabar grėsia sudraskyti pačią britų imperiją!

Buvę ir tokių betgi, kurie kitaip manė. Tokiu būdu aš įsižiūrėjau į wagon-lit palydo-vą kaip asmenybę. Jis buvo vokiečių—malonūs, švarūs vokiečiai, su mėlynom akim ir nuskusta galva ir su taukų ri-tiniu ant savo sprando. „Ar tamsta nemanai, kad lietuviai bailsūs žmonės?“ jis stabtelėjo paklausti, kai aš buvau pasi-lenkus pro langą stotyje pasi-dairyti į minią. „Ar tamstai jie neatrodo labai biauurs?“

Jie ištikrųjų nebuvo gražūs, bet aš nemanau, kad ten buvo apelsino skystimo stiklinė ar-ba Elžbietos Arden skryiaus gana toli aplinkui. „Tai yra todėl, kad lietuviai neapsau-gojo savo tautos“, tarė paly-dovas. „Jie griežtai nesuma-savo žydų.“

„Jie man neatrodo labai žy-diškais, kaip jau sakote“, aš tariau, žiūrėdama į burelį žmonių, kurie buvo gana pa-prasti, bet visai arijai.

„Gal ir ne“, tarė palydovas, „bet jie nevaro lauk savo žy-dų. Tas ką nors žmonėms pa-daro.“

„Bet ištikrųjų“, aš tariau, „čia budavo pogromų gana dažnai.“

„Bet ne per ilgą dabartinį laiką“, išaiškino palydovas pedagogiškai. „Nebuvo nuo pat karo“. Jis kalbėjo kaip tik gimnastikos mokytojas, kuris kalba klasei, kad lavyba ne-daro jiems gero, kol jie nesilavina nuolat.

Diena prabėgo beskaitant ir bemiegant ir bebirbinant ma-no nosį ir laikas nuo laiko beinant atsigausti į bufeto va-goną, kur aš gėriau puikų ar-batą iš stiklinių ir dairiausi į žmones. Kai kurie iš jų buvo plokščia veidžiai, nerangūs kai-miečiai, bet buvo miestelėnų, kurie rodė, kad net be po-gromų pratybos veislė gali pa-tiekti geros išvaizdos narių; aš manau, kad jie turėjo įvairė-nę mitybą už kaimiečius. Kai kurios mergaitės buvo tikrai labai gražios, ir jų tarpe bu-vo kai kurios labai sunkios, vi-siškai pagal užsienių išau-gusios. Ir buvo trys jauni ka-rininkai, paiki vaikėzai kokių dvidešimties metų suvirš, la-biau panašūs į tam tikrą an-glių policininko tipą.

Aš paprašiau palydovo pa-taisyti man anksti lovą, ir kai aš nubudau, mes buvome Vo-kietijoje, ir palydovas nešė mano kavą ir bandutes, kurių aš užsakiau iš vakaro. Kai jis padėjo padėklą, jis neėjo iš mano skryiaus. Jis stovėjo prie durų ir dėbojo į mane. Aš mačiau, kad mano persi-šaldymas neišnyko ir valiau savo nosį, ir galvojau ar verta paimti kininos, ir norėjau, kad jis išeitų.

Bet jis labai šurkščiai tarė, „Ponia nesuprante, kad es-te vos išvengusi pavojaus, ku-ris buvo labai didelis—labai didelis.“

„Ką, ar tai buvo koks įvy-kis?“ aš paklausiau.

„Ne“, jis tarė, „šioje linijo-jė nėra buvę nelaimės nuo pat 1925 metų gruodžio. Bet tam-sta pati buvute dideliame pa-vojyje.“ Mano galva gaudė ga-limybes. Aš tegalėjau manyti, kad kas nors buvo rastas be-bandą užtraukti kokią chole-rą ant traukinio, bet aš jau-čiau, kad bakterija, kurią aš buvau pilna, galėjo užsukti bet kam kitam ant kaklo. Tai gi aš valiau savo nosį ir gėriau savo kavą.

„Tai buvo tie trys Lietuvos karininkai“, tarė palydovas ir dramatiškai susilaikė.

„O ką jie?“ aš tariau pro savo nosinį.

(Bus daugiau)

BALTIMORE, MD. — Kap. Joseph Gainard, kurio vadovaujamas The City of Flint laivas laimingai pasie-kė Ameriką po labai nuotykingos kelionės.

Lietuvos gyvenimo kronika

KAUNAS. — Lietuvos Val-stybinė Centralinė Biblioteka, įkurta 1919 m. gruodžio 20 d., šiemet sulaukė 20 metų savo amžiaus. Prieš 20 metų knygų padėti Lietuvoje nušvietė prof. Volteris raštu Švietimo Minis-terijai, rašydamas: „Knygos įvairių rusų įstaigų ir priva-tinių asmenų bibliotekų, išmė-lytų po įvairius kampus, be jokio pasigallėjimo ir supratimo buvo valkiojamos po gat-ves, draskomos mažų vaikų, pardavinėjamos, krautuvėse vartojamos prekės suvynioti ir kitiems reikalams“. Tuojuo po to prof. Volterius buvo pa-vesta organizuoti Centralinį Valstybės Knygyną, kuriam pirmaisiais metais uoliai padė-jo Vaclovas Biržiška, St. Bra-žiškis, P. Butėnas, V. Drevin-skas, Jonas Jablonskis ir kt. Greitu laiku buvo sudarytas nemažas rinkinys ir 1921 m. gale Centr. Valst. Biblioteka jau turėjo per 70,000 knygų, tame skaičiu daug vertingų liuanistikos leidinių. Į Centr. Valst. Biblioteką buvo įjung-tos Žagarės Nariškio, Kalna-beržės Stolytino, Rietavo Ogini-škių ir eilė kitų dvarų biblio-tekų, kiek jų po karo bebuvo likę ir nupirkto Veprių Pio-terio, Vaitkuškių Korvin-Kosa-kovskio dvarų bibliotekos, o dar 1922 m. nupirkta žymaus vokiečių kalbininko, archeologo ir lietuvių senovės ir kalbos tyrinėtojo prof. Bezenberge-ro labai turtinga liuanistikos knygomis 4608 tomų bibliote-ka, — kuri kitais metais buvo perduota Vyt. Didž. universi-tetui. Nors Centr. Valst. Bi-blioteka 1934 metais dar per-leido universitetui apie 34,000 vertų knygų ir brošiūrų, tai pačioje Bibliotekoje dar yra li-kę per 75,000 knygų, iš kurių 1938 m. lietuvių kalba buvo 32,038 arba 46 nuošimčiai vi-sų knygų, o svetimomis kalbo-mis 54 nuošimčių. Pradžioje lietuvių kalboj knygų tebuvo vos 10 nuošimtis. — Viešąją skaityklą prie Bibliotekos lan-kė 1937 m. 55,345 asmenys, 1938 m. 56,014 asmenų.

VILNIUS. — Vilniaus mie-stybinė Centralinė Biblioteka, įkurta 1919 m. gruodžio 20 d., šiemet sulaukė 20 metų savo amžiaus. Prieš 20 metų knygų padėti Lietuvoje nušvietė prof. Volteris raštu Švietimo Minis-terijai, rašydamas: „Knygos įvairių rusų įstaigų ir priva-tinių asmenų bibliotekų, išmė-lytų po įvairius kampus, be jokio pasigallėjimo ir supratimo buvo valkiojamos po gat-ves, draskomos mažų vaikų, pardavinėjamos, krautuvėse vartojamos prekės suvynioti ir kitiems reikalams“. Tuojuo po to prof. Volterius buvo pa-vesta organizuoti Centralinį Valstybės Knygyną, kuriam pirmaisiais metais uoliai padė-jo Vaclovas Biržiška, St. Bra-žiškis, P. Butėnas, V. Drevin-skas, Jonas Jablonskis ir kt. Greitu laiku buvo sudarytas nemažas rinkinys ir 1921 m. gale Centr. Valst. Biblioteka jau turėjo per 70,000 knygų, tame skaičiu daug vertingų liuanistikos leidinių. Į Centr. Valst. Biblioteką buvo įjung-tos Žagarės Nariškio, Kalna-beržės Stolytino, Rietavo Ogini-škių ir eilė kitų dvarų biblio-tekų, kiek jų po karo bebuvo likę ir nupirkto Veprių Pio-terio, Vaitkuškių Korvin-Kosa-kovskio dvarų bibliotekos, o dar 1922 m. nupirkta žymaus vokiečių kalbininko, archeologo ir lietuvių senovės ir kalbos tyrinėtojo prof. Bezenberge-ro labai turtinga liuanistikos knygomis 4608 tomų bibliote-ka, — kuri kitais metais buvo perduota Vyt. Didž. universi-tetui. Nors Centr. Valst. Bi-blioteka 1934 metais dar per-leido universitetui apie 34,000 vertų knygų ir brošiūrų, tai pačioje Bibliotekoje dar yra li-kę per 75,000 knygų, iš kurių 1938 m. lietuvių kalba buvo 32,038 arba 46 nuošimčiai vi-sų knygų, o svetimomis kalbo-mis 54 nuošimčių. Pradžioje lietuvių kalboj knygų tebuvo vos 10 nuošimtis. — Viešąją skaityklą prie Bibliotekos lan-kė 1937 m. 55,345 asmenys, 1938 m. 56,014 asmenų.

VILNIUS. — Tabako pramo-nė ligi šiol Lietuvoje tebėra pri-vačiu fabrikantų rankose, kurie, sudarydami sindikatą, savo nuožiūra reguliuoja tabako ru-šis ir kainas. Iš užsienių kasmet įvežama tabako žaliavos už apie 3 milijonus litų. Anksčiau ne-maža tabako auginavo ir vie-tos gyventojai, ir užaugdavo neblogos rūšies tabakas. Tik importiniai tabakai įsigalėjus, vietinė ganyba buvo apleista.

Vilniuje yra gerai įrengtas nemažas valstybinis tabako fa-brikas, kurs jau paleistas į dar-bą ir su viena tik darbininkų pakaita galės pagaminti apie 60 nuoš. viso Lietuvai reikalingo tabako gaminių, o su dviem pa-kaitomis galės patenkinti visos Lietuvos tabako poreikavimą. Manoma, kad nuo šiol bus dau-giau dėmesio kreipiamas ir į na-mie auginamą tabaką, kurie bus gerinamos rūšys ir su auginto-jais bus sudaromos sutartys, pa-našiai kaip yra su cukrinių run-kelių augintojais.

KAUNAS. — Aukštųjų plen-tas, prasidėjęs iš Zemačių plento 31 klm. už Kauno pa-lei Babbus, einas per Kedainius, Ramygala, Panevėžį, Pasvalį ir Biržus ir dar toliau, iki Ger-maniškų nebetoli Latvijos sie-nos, jau visu ruožu baigtas ir naudojamas. Kiek kraštas plen-tus įvertina, parodo faktas, kad žemės kainos pagal plen-tą bematant pakilo beveik dvi-kubai.

KAUNAS. — Vytauto D. Uni-versiteto medicinos fakulteto taryba nutarė daryti žygių žy-tumai praplėsti medicinos fakul-tetą, įsteigiant dar dvi vidaus ligų katedras, dvi chirurginės katedras ir farmacijos katedrą.

MENO ŽINIOS

Ši Skyrių Veda MIKAS ŠILEIKIS

MONOGRAFIJA APIE ČIURLIONĮ

(Gaukama iš šių elnių patiekėjo—adresas: Arėjas Vitkauskas, 2138 West Coulter St., Chicago, Ill.).

NIKOLAJ VOROBIEV: M. K. ČIURLIONIS, DER LITAUISCHE MALER UND MUSIKER. 1938, Verlag der Buchhandlung Leipzig. X ir 95 psl., apie 50 reprodukcijų ant kreidinio popierio, vienas spalvotas priedas.

LEISDAMI Pirmąją monografiją apie Čiurlionį platesniems Vakarų Europos skaitytojams šiuos knygų priedus, kaip autorius ir leidysla norėjo užpildyti svarbią spragą literatūroje apie genialųjį lietuvių dailininką. Meno istoriko dr. M. Vorobjovo knyga apie Čiurlionį—tai lyg dar vienas tiltas tarp mūsų ir kitų Europos tautų dvasinės kultūros. Šioje knygoje Čiurlionis ir jo kuryba atvaizduoti giliai įsiskaidę Lietuvos gamtoje ir lietuvių tautos meninėse bei religinėse tradicijose. Čiurlionis tapyba bei muzika parodoma kaip gyvas lietuvių tautos dvasinio landsafto atvaizdas. Tai pagrindinė monografijos idėja.

Bet Čiurlionis genijus nėra

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė Dr. D. Pilka
Lietuvių Kalbos Mokytojas Prie
Massachusetts Department of
Education

Gramatika yra sutaisyta pagal geriausius lietuvių kalbos žinovus. Ji yra labiau pritaikyta Amerikos lietuviams, ypač jaunesiems, susipažinti su savo kalbos taisyklėmis. Ji turi pagrindinių žodžių paaiškinimą angliskai. Ji taipgi turi arti pusantro tūkstančio veiksmažodžių žodynėlį su nurodymu jų asmenavimui ir angliską definiciją.

Kaina su Prisiuntimu \$1.00

Tuojau gausite "Naujienu", 1739 South Halsted St., Chicago, Ill., arba pas Dr. D. Pilka, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
STOKER Screenings \$5.20
PIRKIT DABAR! — SAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING
Perkraustom formiūs, planūs ir
visokius rakandus bei storus.
Vežam į farmas ir kitus miestus.
Zema kaina. Musų Darbas ga-
rantuotas. Taipgi pristatom an-
glijos visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Saukit Tel. YARDS 3408

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-
vernal nuo Public Liabilities.

NAUJIENU
Raštinėje per
A. RYKKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras
iki 8 val. Sekmadieniais —
nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

"TRYŠ ŠOKEJOS", vienas iš 360 Picasso eksponatų dabar rodomų publikai Chicagos Art Instituto meno galerijoje. Pablo Picasso yra "vadas" moderniško meno kultūros judėjime.

buvo viso pasaulio kultūros veikėjų gražiai paminėti. Be to, profesorius Pinderis yra parašęs daug žymių, veikalų meno istorijos klausimais. Tenka tik priminti XIV, XV ir kitų amžių vokiečių plastikos istorijos tomus. Tačiau svarbiausia tai, kad profesorius Pinderis yra ir savo teorijų kūrėjas. Jo veikalas "Generacijos problema Europos kultūros istorijoje" buvo išleistas 1926 m. Jis yra laikomas generacijos teorijos grūdėju. Prof. Pinderis savo laisvę knygos autoriui pabrėžia kai kurias mintis ir apie Čiurlionio kurybą. Knygoje buvo pridėti ir Čiurlionio muzikos pavyzdžiai (kaip pvz., "Bėkit bareliai. Todėl prof. Pinderis rašo, kad Jis tuos kurinius pats skambino. O toliau pasisako apie Čiurlionio plastiką—Idomaiusia tai—rašo profesorius, kad tapytojas nuo nerealybės dar kartą ieškojo kello prie realybės... Atskirais nuotykiais at-
rodo, kad Zodiako ciklo "Šau-
lyje" jis tą kelią realybės lin-
kui rado... Jis be abejo yra ne-
paprasčia asmenybė.

"Toliau profesorius Pinderis pažymi, kad jis tai pastebė ne tik atskiruose Čiurlionio paveikluose, bet ir tautos kurybos motyvuose, susietuose su Čiurlionio kuryba. Savo laisvę prof. Pinderis baigė pabrėždamas, kad knygos autorius N. Vorobjovas yra gerai nušvė-
tęs Čiurlionio kurybos gim-

ningumą su Lietuvos tautodai-
le".
Atsiliepti "Lietuvos Žinios" ir—

"ROMEN ROLANDAS APIE ČIURLIONĮ

"GARSUS prancūzų rašytojas Romen Rolandas šiomis dienomis atsiuntė savo ranka rašytą laisvą knygos (vokiškos) apie dailininką Čiurlionį autoriui p. Vorobjovui. Laisvą duodame ištiesai, nes idomu, ką prancūzų genijus rašo:
"Vėželay (Yonnie), 11 lap-
kričio 1938.

"Brangus pone Vorobjovai.
"Su dideliu malonumu pri-
ėmiau Jūsų puikią knygą apie
M. K. Čiurlionį, už kurią Jums
dėkoju.

"Mano susidomėjimas Čiurlioniu nėra iš pastarųjų metų. Jo pradžia siekia 1914-tuosius metus, kai į mano rankas atsi-
tiklinai pakliuvo Čiurlionio pa-
šveistas rusų žurnalo "Apollon" numeris. Buvau lyg žaibo apstulpintas. Per karo metus (gyvendamas Šveicarijoje) ie-
škojau kitų dokumentų bei in-
formacijų apie Čiurlionį, apie
kurį susižavėjęs kalbėdavau
mano lankytojams. Iš jų kom-
pozitorius Igoris Stravinskis
paveikslą turėjęs savo rink-
nyje.

"Užvis mane patraukė kai
kurių Čiurlionio darbų re-
produkcijose—ir ypač jo "So-
natose"—esmingai muzikalinis
simfoninis bei polifoninis—
jų charakteris,—to paties mo-
tyvo išplėtojimas ir kelių si-
multanių planų suklostymas.
Šiuo atžvilgiu "Juros" sonata,
mano manymu, yra vienas la-
biausiai atbaigtų pavyzdžių,
(pasakyčiau, kad spalvotoji
"Finalo" reprodukcija atrodo
mažiau įspūdinga, negu pa-
prastoji, juoda balta).
"Aš taip pat žaviuosi ha-
liucinuojančios fantazijos ke-
rimąja galia, kuri tokia ryški
"Zodiako ženkluose."
"Aš dar neturėjau laiko
Jūsų knygą pastudijuoti gi-
liau; bet jau iš pirmojo skai-
tymo, greitomis, įsitikinau jos
verte. Butinas buvo reikšmas,
kad tokia knyga būtų parašy-
ta; ir aš tikėjosi, kad ji pras-
kins kelią Čiurlionio vardui ir
genijui Vakaruose.
Tikėkite, brangus pone Vo-
robjovai, mano širdinga sim-
patija

Romain Rolland."
(Bus daugiau)

Karo Žemėlapiai

Naujienuose galite gauti spal-
vuotą Europos žemėlapij su pa-
žymėjimais visų didesnių mie-
stų, pagal kurį galėsite sekti
visus karo veiksmus.

Antroje žemėlapijo pusėje
yra pasaulio kraštų ir salų są-
rašas, su pažymėjimais jų di-
dumo ir gyventojų skaičius.
Kaina 15c.

Taisykite Savo
Namus Pakol
Viskas Atpige

Jeigu neturi pinigų, kreip-
kis į Naujienu spulką—
gausi paskolą ant ilgų
metų.

1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Meno Parodos

Toshusai Sharaku

Art Institute, šalia Picasso
dailės parodos, yra speciali
japonų dailininko Toshusai
Sharaku spalvotų medijų dro-
žlių reprodukcijų paroda. Pats
Sharaku buvo aktorius, tat jis
tinkamai mokėjo savo spaus-
toje tapyboje juos atvaizduoti.
Kai kurios grupės, atseit:
H. Bunroku Soga, Matsu Wa
Misao Onna, Kusunoki ir k.
pridėti tikslūs paaiškinimai
apie tų laikų (1794 m.) gar-
sias japonų liaudies dramas.

Pirmą kartą čia liko į daiktą
surinkti visi 180 Sharaku ku-
riniai, kuriuos jis padirbo be-
gyje 11 mėnesių.

Marshall Field—

Meno galerijose rodomas
Hoosier Salon'as. Tai la-
bai graži konservatyviška pa-
roda. Baigsis ateinantį šešta-
dienį.

Arts Club—

400 N. Michigan ave., meno
galerija rodo trijų debutan-
tų kurinius: Bombois, Rattner
ir Tanguy.

Tudor Galerija—

Rodo žinomo chicagiečio,
Tunis Ponsen, peizažus.

Idomų Skaičiai

Buvusią Art Institute Itali-
jos Renesanso meno brange-
nybių parodą aplankė 265,679
asmens. Parduta 49,488 tos
parodos katalogų.

Per praėjus metus Art Ins-

titutą aplankė 1,081,834 vizi-
toriai. Muziejaus kafeterija
patarnavo 193,500 žmonių.
Katalogų per metus parduota
už \$17,816.64. Įvairių repro-
dukcijų parduota—\$9,755.77.
Art Institutas turi narių-re-
mijų 14,669.

PASKAITOS

Tema: "Pirm Picasso"

Ateinantį ketvirtadienį, va-
sario 8 d. 6:30 val. vak. Art
Instituto Fullerton Hall salėje
įvyks paskaita tema: "Pirm
Picasso". Skaitys p-lė Helen
Parker.

Publika kviečiama lankyti
šias nemokamai tiekiamas
paskaitas. Daug lietuvių jau
lankosi ir džiaugiasi geromis
paskaitomis.

*
Fieldo Muziejuje.

Fieldo Naturalės Gamtos
Istorijos muziejuje (Grant
Parke) p. Paul Dallwig skaito
paskaitas nemokamai kiek-
vieną dieną 2:00 val. popiet.
Vieta—Stanley Field Hall. Te-
ma: "Prehistoric Monsters in
Nature's 'March of Time.'"

Hoosier Salon'ą Aplankius...

Peizažų—vietoavardžių—marios...
Turtinga, mat, jais Indijana...
Ir grafikos—ryškios ir švarios...
—Kiltokia visokia čia "mana",
kuria traukia avasį penėti...
—Mylėti viską—nors nelygiai...
Bet, reikia patiemis apžiūrėti!—
(Tebus jų skirti čia žygiai!...)
(Postscriptumas prašosi...)
Miela atrasti ir Miką Šileikį...
Jo—Vaizdas: "When Leaves Turn
Yellow".
paragina: "Bravo, kad veiki!".
—Palitra Teptakaitė.

Garsinkitės "N-nose"

Duodam Paskolas ant Pirmų Morgičių

Chicagoj ir ApieLinkėse, Lengvais Išmokėjimais; pirkimui,
pataisymui ir statymui naujų namų

MOKAME 3½%
Dividendų už padėtus pinigus

Kiekvieno asmens taupiniai yra apdrausti iki \$5,000.00 per
Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES Į

2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Telephone Canal 8887 Ben. J. Kazanaukas, Secretary

RAŠTINĖS VALANDOS: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 v. v.
Ketvirtę nuo 9 ryto iki 7 v. v.
Sereidę nuo 9 ryto iki 12 dienų

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VIENYBĖ

Svarbų pasaulio įvykiai dabar kasdien įvyksta.
Dienraštyje suteikiama žinios iš viso pasaulio
IR LIETUVOS.

VIENYBĖ plačiai aprašo apie Amerikos lietuvių veika-
klą, kelia aikštėn ir gina lietuvių reikalus, platina
mokslą ir kultūrą, kovoja su lietuvių nutautimu.

Sykį savaitėje leidžia jaunimui anglų kalba puslapi
ir Amerikos lietuvių moterų reikalams "Moterų
Pasaulį"

Kaina metams \$5.00, Lietuvoje ir Brooklyne \$7.
Laipakorių agentūra ir patarnavimų biuras. Pinigų
perstuntimas į Lietuvą ir kitur.

LITHUANIAN PRESS CORP.
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Remkite Lietuvišką
Žydą
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR
CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

Mitchell's TAVERN
2038 West North Avenue
Tos uželgos savininkė yra El-
zabeth Miceliene, Chicagos Lie-
tuvų Draugijos narė.

PETER SUDENT
Atidare naują vietą ir
PIKNIKAMS DARŽĄ
Gražus tavernas, patogus
privatavimas.
6600 W. 111th St., Worth, Ill.

Phone Virginia 9780
**Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI**
HOLLYWOOD INN Prop.
Svetainė renduojam susirinki-
mams, parėms, vestuvėms ir vi-
sokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

Kovo 31
IVYKS
**NAUJIENŲ
METINIS
KONCERTAS**
**SOKOLŲ
SVETAINEJE**
2343 SO. KEDZIE AVE.

Garsinkitės "N-nose" MADOS

No. 4283—Namiė dėvėti suklei.
Sukirtos miteros 16, 18, 20; taipgi
34, 36, 38, 40, 42 ir 44 colių per
krutine.

Norint gauti vieną ar dau-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome išskirti paduotą blan-
ketę arba priduoti pavyzdžio
numerį pažymėti mierą ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
vardę ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiūlyti pinigų arba pa-
sto ženkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiskus reikia adresuoti:
Naujienu Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENŲ Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdodu 15 centų ir prašau
atsiųgti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Išleistas ir valstyje)

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, FEBRUARY 5, 1940

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

COMMENTS News From Chicago's Parks

COLLEGES are about to begin the spring semester. Many high school graduates know what they want and register for courses or take jobs. Thousands of others are wearing out shoe leather in a pilgrimage of employment offices, still others are thumbing college catalogues trying to dope out what to study.

A RESOUNDING SUCCESS

THERE are several professions that are not overcrowded and seem to offer good possibilities of success and advancement. May we suggest them.

One is—psychiatry. A young Chicago Lithuanian physician entered that field and almost immediately scored a resounding success. We have Dr. John Russell (Raslauskas) in mind. He became interested in psychiatry while working in an Independence, Kansas, medical hospital, went to Los Angeles for specialized training, obtained a position, and, in a brief period of three years, became the head of children's mental clinic of the Catholic University, in Washington, D. C. He also lectures on psychiatry at the University. Dr. Russell feels that he is but at the threshold of possibilities offered by psychiatry. The whole wide horizon is before him.

TAKING OTHERS OUT OF RED

ANOTHER Engineering-reorganizing business concerns that are in the red and putting them on the black side of the ledger, installing efficient systems of executive control, centralized systems of office work, etc.—in short putting badly run business institutions in order. In this field two young Lithuanians have become successful—Walter Norikus, who is employed at the Diston Company in Philadelphia, and V. Graičunas, who is now in Lithuania after putting in shape several industries in France.

IF YOU WANT TO GO ABROAD

THEN there are diplomatic careers in the State and Commerce departments. These departments offer periodic examinations to fill vacancies in consular offices, maintained in every country of the world, and positions abroad as commercial representatives. Training gained for these positions can be easily utilized in foreign newspaper reporting, international banking, foreign trade, shipping, in fact any large scale activity with foreign countries.

You can obtain information of pending examinations and other details on diplomatic positions from both the State and Commerce departments. The University of Chicago (Div. International Relations) will tell you what courses you should take.

Whatever you choose for your profession—good luck to you.

AND THEY COULD DO IT WELL, TOO

THIS subject brings to mind the Lithuanian University Club. This group would do much good to many of our high school graduates if it collected and offered information about occupations and professions to young people at a loss of what to choose. It would do much more good than passing insincere "peace" resolutions, sponsored by those who but yesterday despaired why the United States government did not take a hand in the Spanish war.

75 Youth Groups Meet To Plan Council

Plans for the formation of a Chicago Youth Recreation Council were discussed last week at a meeting of representatives of 75 youth organizations in the city council finance committee rooms in the city hall. Details of the conference will be given her next week.

AMERICAN BARN DANCE CONTEST.

The sharp, intermittent cries of "Do-si-do," "Balance and swing," "Grand right and left" and "Allemand right" will ring out at Lake Shore Park Fieldhouse, Chicago Avenue and Lake Shore Drive at 8 o'clock, Friday evening, February 9.

The unusual clamor of voices will be occasioned by callers directing the rhythmic movements of quadrille sets to the accompaniment of the strains of "Turkey in the Straw", in the Chicago Park Districts northside barn dance contest.

Silver and bronze cups will be awarded to the winning and runner-up teams respectively.

Each team, consisting of four couples and a caller, will be judged on the basis of 100 possible points of superiority, 60 of these on the calling and 40 on the dancing.

Points of merit to be adjudged in the calling are, correctness, rhythm, tone quality, showmanship and clearness and audibility.

The determining factors in the choice of the finalists in the dancing portion of the contest include appearance, execution, selection of dances and showmanship.

A fee of \$1.00 per team must accompany each entry, which may be filed with your neighborhood park supervisor, not later than Wednesday, February 7.

The following park officials will serve as judges in the contest:

Henry W. Graef, Daniel K. Penny and Ralph U. Nelson.

John Dolce, park supervisor, is in charge of arrangements.

Park District Pinochle Tournament

Spare card tables are being set up and dusted off in the game rooms of virtually every fieldhouse in the park district in preparation for the opening of the Chicago Park District Annual Pinochle Tournament.

Anyone, regardless of age or sex, who is fond of playing pinochle is at liberty to make a request to be "dealt in" for a chance to win the Park District Championship Title Community tournaments from which qualifiers for the city-wide finals eventually emerge, are now being organized.

For free entry blanks and additional information on any phase of the tournament, see your neighborhood park supervisor.

Park Players Present "Alison's House."

The Central Group of the Chicago Park District's second Loop production since it was organized last Fall will be given on Tuesday evening, February 6, at the Goodman Theater.

The presentation will be "Alison's House," Susan Glaspell's Pulitzer prize-winner.

The cast will include Florence Leites, 3317 Sunnyside Avenue, of The Little Women of Austin Town Hall; Iola Slack, 1120 North Lorel Avenue, of the La Follette Park Dramatic Club; Melvin Shaw, 4838 Belle Plaine Avenue, of Portage Park's Kleig Klub; Edward Sesterhenn, 547 Wilson Avenue, of Portage Park's Kleig Klub; Dorothy Patrick, 631 West Sheridan Road, of Norwood Park's Play and Player's Guild; Walter J. Wark, 10631 South Hale Avenue, of Ridge Park's Beverly Theater Guild; Eldon J. Smith, 7719 Bennett Avenue, of Ridge Park's Beverly Theater Guild; Rae E. Mellor, 5425 North Harlem Avenue, of Norwood Park's Play and Player's Guild; Hattie A. Lukas, 5349 Lawrence Avenue, of Portage Park's Kleig Klub; Fred S. Northam, 2242 West 109th St. of Ridge Park's Beverly Theater Guild; and Betty Ann Prock, 6207 Diversey Boulevard of the La Follette Park Dramatic Club.

The roles were competitive, selected from the best talent in the Park District's 48 Park District Field House "little theaters".

There will be a 50c admission charge for the play, the money from which goes into future productions.

Olympic skate team members look sadly at newspaper heralding canceling of Finland's 1940 Olympic games. Left to right: Maddy Horn of Beaver Dam, Wis., 1940 women's speed skating champ; Eddie Schroeder of Chicago, and Leo Freisinger of Chicago, 1940 men's speed skating champ.

Central YMCA College Announces New Courses And New Instructors

Expects 2800 to Register for Spring Semester

Announcing many new courses and instructors, the Central YMCA College, 19 South La Salle Street, will open its spring semester today, February 5, anticipating that more than 2800 students will have registered in the various divisions of the College, according to Dr. Edward J. Sparling, president.

Among the courses offered this spring for the first time in the College of Arts and Sciences are a course in Criminology, to be taught by Mr. Clifford Shaw, Director of the Institute for Juvenile Research, and one of the leading sociologists of the city; also courses in French Phonetics, Reading Materials and Methods, the Development of American Society, and Parasitology (Zoology). New courses in the College of Commerce will include: Principles of Risk and Insurance, Public Relations in Business, Business and Professional Speaking, and a new Saturday afternoon combined laboratory course in Advertising Copy and Layout.

The High School and Secretarial divisions have also announced several innovations. The former will offer a new course in the Economics of Consumption, designed to teach students the principles of buying; a course in International Relations, which will attempt to interpret current events; and a new course in General Language. The Secretarial School will offer new advanced courses in Dictation and Transcription.

The Music Department has added ten new faculty members this spring. Of special interest is a new class for advanced music students in Opera Repertoire, to be taught by Dr. Robert Heger-Goetz, formerly Conductor of the Vienna Opera and General Director of the Hamburg Opera.

In the School of Arts and Sciences, Dr. Sparling announces the appointment of Dr. Siegfried March who will lecture in the fields of philosophy and the social sciences. Dr. March, who is author of a dozen books and is internationally known in his field, was formerly professor of philosophy for law and sociology at the University of Breslau. Mr. John T. Marsham, formerly of Ohio Wesleyan University, will be a new instructor of speech.

In the School of Commerce, new faculty additions will include: Mr. Joseph R. Cooney, instructor of accounting, and Mr. Henry Einzig, Art Director of the Stemar Displays Company, who will teach the layout part of the new course in Advertising Copy and Layout.

The Central YMCA College is a fully-accredited four-year degree-granting institution and is one of the largest coeducational liberal arts colleges in the country.

Since the outbreak of war in Europe, the youth of the United States have become intensely sympathetic towards the movement for peace. Although even an organization of all the young people of this country could do very little if anything in terminating the war over seas, they are trying their best to keep the United States out of it. Not only large influential organizations, but many small groups and even individuals have lined themselves behind the peace movement in this country.

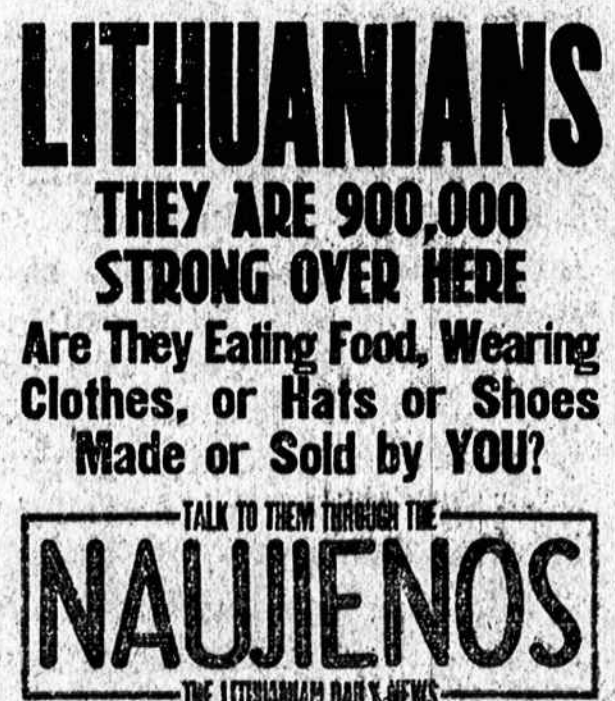
Declaring itself as opposed to war, the LUC has sent a letter to the President of the United States, stating that the Lithuanian University Club is whole heartedly in sympathy with the youth peace movement in this country.

New ideas, new plans, new hopes, and new prospective members made the January meeting of the LUC an interesting and an active one. The club extends its most cordial welcome to four new prospective members, Evelyn Kazy, Alexander Bakis, Michael Martin, and Ernest Reklis, all of whom attended their first meeting a week ago yesterday.

Miss Bella Pozer and her sports committee have swung right into action. Although the turnout for the roller-skating party at the Planet was a little small, we gathered from rumors which have been directed this way, that a "very good time was had by all."

Other events which Bell has lined up for the next few months are: the annual ping-pong tournament, which is scheduled to begin in the near future, two volleyball games, one in February and another in March, and a splash party in April.

Tickets for Saturday's performance of "The Man Who Came to Dinner" have already been purchased. Blanche Stann asks that all attending please be in the lobby of the Harris Theatre between 8:00 and 8:15 Saturday evening, February 10. The tickets will be distributed at that time.

7730 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Will Visit Minna Schmidt's Famous Figurine Exhibit

Chicago Tours For This Week

A tour of Chicago's Belgian community to learn the history of the Belgians in Chicago is featured in the WPA Free Chicago tours for the week of February 4-10, according to announcements from the office of L. H. Jacobson, Acting Chicago WPA Director.

Monday, February 5. "Discussion Meeting." A summary and discussion of the entire Social Problems tours series. Meet at 8 p. m. at 800 South Halsted Street.

Tuesday, February 6. "Chicago Osteopathic Hospital and College." A visit to one of the largest centers of osteopathic treatment in the United States. Meet at 2:30 p. m. at 5200 Ellis Avenue.

Tuesday, February 6. "Chicago's Water System." An opportunity to visit the largest municipally owned water pumping station in the world. Meet at 8 p. m. at 4925 South Western Avenue.

Wednesday, February 7. "Horse Auction and Stockyards." See Chicago's horse market in the Union Stockyards. Meet at 9:30 a. m. at 4160 South Halsted Street.

Wednesday, February 7. "Glove Manufacturing." A trip through a manufacturing plant specializing in gloves. Meet at 2:00 p. m. at 2201 South Wabasha Avenue.

Friday, February 9. "Belgians in Chicago." Visit the All Belgians are Equal Club and famous St. John Berchmans Church. Meet at 8:00 p. m. at 2625 West Fullerton Ave.

Saturday, February 10. "Costuming and the Stage." Hear Mrs. Minna Schmidt talk on "Ladies of the White House", and see her famous costumed figurines. Visit an actor's club. Meet at 2:30 p. m. at 645 North Clark Street.

For further information concerning tours call Monroe 9674.

Bradley To Hold Exams For Scholarships Feb. 24

PEORIA, ILL. — Examinations for scholarships for high-school seniors will be held Feb. 24 at Bradley College, according to Dr. C. W. Schroeder, chairman of the committee on student aid. From 16 to 20 scholarships will be awarded this year. Students wishing to compete in the examinations should make application with the Bradley Committee on Student Aid, Bradley Hall, or with their high-school principal before Feb. 10.

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALEJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

MEN WHO COVER FINLAND FOR US

Report War at 25 to 43 Below Zero—In Danger of Death From Freezing—

Miller, Deuel Visit Front

(Con't. From Last Week)

From the Petsamo front on Jan. 2 Aldridge reported that the cold (41 degrees) "is killing as many Russians in this terrible night as the Finn patrols kill in the daytime." "It is so cold," his dispatch continued, "that your breath freezes before it has time to rise and your nose ices up inside. When you venture outside, your feet seem to become block of ice, every movement in the wind burns your face, and your hands become numb in the thickest mittens."

Aldridge was on the Karelian front for NANA until severe fighting developed in the north. So far as Mr. Zilmer knows he is traveling alone. His dispatches are filed three or four times a week.

Walter Duranty, who has been in Riga, Latvia, after visiting Stockholm and Estonia, is now on his way to Moscow for NANA.

The New York Times has assigned Harold Denny to Helsinki. On Jan. 8-10 he was with the Finnish Army at the Karelian front.

Denny was moved into the Finnish capital about the middle of December when the war on the French front stagnated and action developed to the north. K. J. Eskelund was at Viborg Jan. 8, after a brief spell with the isthmus army.

Walter Kerr is in Finland for the New York Herald Tribune. Kerr, a member of the Paris bureau until recently, is now operating from Viipuri. He wrote on Jan. 1 that the Finns were laughing about what happened the night of Dec. 31 when one of their artillery batteries pounded the Russian lines for three minutes to provide sound effects for a radio broadcast to the U. S. by Warren Irvin, of NBC.

"According to an artillery officer, the Russians were astonished by the sudden burst of night fire and thought an offensive was being prepared," Kerr wrote. "They promptly unleashed their own guns and began to shell every path and crossroad for miles around. They fired for twenty minutes before Irvin and the Finns dared come up for air. There probably will be no more gunfire merely for raid sound effects here."

The Chicago Daily News and Chicago Tribune have veteran correspondents with the Finnish army in the frozen northland. Leland Stowe is covering military operations for the Daily News and Donald Day is representing the Tribune. Both men have distinguished themselves for graphic reporting under conditions that are marked by hardships, even with the facilities placed at their disposition by the Finnish military command.

Aside from an occasional delay in getting a story through to this country, neither Stowe nor Day has reported any censorship troubles. Dispatches are sent by courier from the front to a relay point in Finland, where stories are wired to Amsterdam and filed from there by Press Radio.

Day On Second Visit

Stowe, who joined the Daily News foreign service at the outbreak of the European war, has devoted a number of his dispatches to the military strategy of the Finns. He had previously been sent from London to Finland in October to report the spirit of the Finns to Russian threats. His present activities mark his second visit to Finland.

Day, former Riga correspondent for the Tribune, is familiar with the Finnish territory. His work has been characterized by first hand accounts of the Finns' decisive victories over the Russians. One of his most graphic stories was that dealing with frozen dead Russian troops in the snowy forests. Day also recently interviewed the Finnish prime minister of defense and obtained from him the plea for coffee for the dispatch, Finns report that Americans are sending numerous but small amounts of coffee to Finland for the army.

Like Day, Stowe is credited with writing one of the finest pieces of war correspondence to come out

of the present war. Stowe's dispatch, printed in the Daily News Jan. 3, has resulted in readers asking the paper to reprint the article, describing the Russian dead, as they lay snow-sheeted among the evergreens.

The Daily News commented editorially in praise of Stowe's dispatch, stating:

An Editorial

"Without sentimentality or sensationalism, simply, feelingly, almost tenderly, Stowe brought home to us all, in this one dispatch, and in a matchless way, the fundamental fact of war—namely, that the soldiers slain in battle are not mere puppets toppled over in a gigantic game, but human beings, who only a little while before had lived and loved."

Frank Muto, International News Photos staff cameraman and one of the last Americans to leave Warsaw before its occupation by German troops, is in Finland covering the Russian-Finnish war. H. B. Baker, editor of INP, announced this week. Muto was stationed in the expectation that the Germans' next strategy might be a flank movement through the Dutch country. Muto has been with the INP since 1929. He was sent into Poland from Italy by Mr. Baker at the outbreak of the war.

The other photo agencies are represented in Finland, by London men in most cases, but have not sent staff men from the U. S.

PIRMYN SHARPS AND FLATS

"The last month of preparedness has begun on one of the most famous of all operettas, "Blossom Time", which is to be presented in all its glamour, Sunday, March 10, 1940 at Sokol Hall, 2333 So. Kedzie ave. The tickets are priced at \$1.00 for the reserved seats, and 75c for the unreserved. The cast and chorus are spending many nights a week rehearsing in order to present to the public a performance that they are sure to enjoy.

On the American stage, "Blossom Time's" popularity was largely due to its musical scores, such as "Song of Love", "Ave Maria", and others. The story is full of action, comedy, and sadness, and just as it had appealed to the American public, so will it appeal to the Lithuanians.

Pirmyn members are urged to attend all the rehearsals from now until the day of the operetta. Rehearsals are every Tuesday and Friday evening. Work on action is beginning so it is important and essential that you be present to learn all the gestures and clues.

Even though "Blossom Time" is practically taking up all of Pirmyn's time, they are still never to busy for other engagements. They have accepted singing Feb. 4th at the Cicero Stadium commemorating Lithuanian Day February 16th at the Lithuanian Auditorium, and February 18th at the Oriental Hall, 39 W. Randolph st.

Pirmyn's basketball team has entered the Lithuanian Basketball Tournament. To date they have won both games they have played. The opposing teams were "Gary" and "Michael J. Flynn."

THIS N'THAT—It looks as how Wally Neffas, Jr. has pus a "Hands off—Taken" tag on Melvina Jasunas. Didja see the rock she has on her left hand? how can you miss it.—And do you know that Aldona Sokas finally said yes to Al Brazis and she too is wearing a solitaire on the left hand.—Say you girls, if you want your heart to palpitate come down to the basketball games and see Punchy. in shorts—gosh! The weather in Chicago must have been too warm for Sue Stalgis so she went south to New Orleans and Florida to cool off—Fran. Matekunas was serenaded by the chorus last Friday—on account of she had a birthday Thursday.—Another opportunity for you girls—now that Sue has left, Bron ain't got nobody, sooooo do your stuff gal.

—Kazy.

Muzikos Žinios

Veda—NORA

KUDIRKOS ATMINIMUI

(St. Simkaus kalba, pasakyta 8 m. gruodžio 10 d. V. D. U. Stud. Karp. "Ąžuolas" minint 40 m. Kudirkos mirties sukaktį)

(Tęsinys iš pereito num.)

Kudirka — menininkas; jis įsiklausęs į kitus garsus, išsiūrejęs į kitus vaizdus. Gal jis pasiryžęs eiti užtikrintos garbės keliu, Mickevičiaus, Sienkevičiaus? Kas čia tos lietuviškos dainos? Tai vaikų žaismas! "Bo-
vią się dzieci". Taip jis pagalvojo Basanavičiui uždainavus lietuvišką dainą.

Štai sušvinta "Aušra", pranašaudama saulę užtekant. Kudirka — jaunikaitis sukiūmba raudose. Didžiosios galybės melės apšviestas, iš Saulio pavirsta Pauliu; pamato, kad visa tai, kas dabar jam bus brangiausia, yra apmire, paniekinta, paskendę tamsumoje. Jis sustiprina savo dvasios jėgas ir išeina į tą kapyną, šaukdamas keltite, keltite! Ir pasklido tas garsas plačiai. Vinco Kudirkos įvairiais budais kartojamas šauksmas skleidėsi aidu po niurį mūsų šalį. Ir žodžiu, ir raštu, ir daina, ir smuiku jis skverbėsi į visus lietuvių širdies užkampius. Jo žodis buvo gyvas, sparnuotas talentingo menininko gyvenimu, stiprumu. Paremtas jo paties gyvenimu, kančiomis ir mirtimi.

Ir mes matome tikrenybėje Maironio pareiktą tiesą, kad "idėjos, jei didžios, nemiršta kai žmonės..."

Krikščionybė, sakysime, jeigu nebūtų buvę šv. Pauliaus, rodos, nebūtų taip pagrįsta, it-

kinančiai įsigalėjusi. Kudirka yra tuo apaštalu mūsų tautai, atgailė. Jis kalbino tautą šviesuolio kalba. Jis matė, kad tautos prisikėlimas ateina tik kultūros keliu.

Reikia gilinti išmintį, reikia norėti ir mokėti džiaugtis mėnu, turėti ne tik medžiaginiam, bet ir dvasiniam gyvenime savo visokio. Jis ir bandė kurti viską, kas būtina kultūringai tautai, turėti. Taip žinoti ko tautai reikia, taip dirbti, taip kentėti ir mirti dėl tautos gali tik didieji iš didžiųjų patrijotai!

Reikia skatinti tautą kilti, dirbti, jis šaukia: keltite, Labora! Reikia suprasti, kas yra kilnus, kas ne; jis vaizdžiai, meniškai išaiškina, kas yra didis. Reikia pažinti, kas mus skriaudžia ir niekina — jis paima iš gyvenimo ir patiekia nupieštą galeriją Meravevų, Nikėmnickių, Kruglodurovų. Jis išverčia lietuvių kalbon didžiųjų rašytojų kurinius, bet juos renkasi taip, kad šalia didelių, gražių vaizdų ir minčių jo broliai ir sesės pajustų ir didią savo tautos praeitį (Mindaugas, Kęstutis); kad drąsintųsi kovoti už tautos laisvę (Wilhelm Tell, Orlando mergelė) patiekia dainų, rašo muzikos kurinius, kad būtų kas dainuoti, skambinti.

Nori visą upę dvasios gyvybės ir savo tautą paleisti. Taip vėlai pabudusiai reikia duoti kuodaučiausia stiprybę, kad nesukniubtų.

Kudirka seniai išsprendė dar šiandien daug kam neaiškų uždavinį: kokie menininko uždaviniai: jo darbu tematika? Dirbk tautai, ką gali ir kaip gali, tai ir bus tavo tikrasai pašaukimas. Menas yra tik tautinis. Kitokio nėra. Žodžio mense jau pati priemonė, kalba, yra išimtinai tautos savybė. Vaizduojamojo ir garsų meno kalbą taipogi visuomet atspindi savo (arba svetimos!) tautos savybės. Pas Kudirką, kaip vieną iš pačių pirmųjų mūsų meno dirvos purintojų, negalima nė manyti rasiant kažką tobulai sukurta. Pati priemonė, literatūrinė mūsų kalba buvo tik pačiojo užomazgo. Užtat toji drąsa, platus užsimojimas darbe yra likrai nuostabus! Visa jo kuryba, tai planingai užsimotas ir išvartytas ratas, kuris sužadino, išaukštė judėjimą visų kultūringo lietuvių reikalavimų.

Sakoma, kad Dievas, kurdamas pasaulį, kiekvieną dieną naują paveikslą davė. Bet visuomoje išėjo pilnas, išimtinai su-tvarkytas, kurinys: pasaulis. Tai visiškas laikams išdidus pavyzdys formos dideliame darbe. Kudirkos visi darbai sudaro vieną didelį lietuvišką kurinį: iš-saukta gyvybė naujoji lietuvi-bė, kuri banguoja vis pirmyn, vystosi vis tobuliau. Tiesa, jis rado toji dirvoj jau ne vieną dirbančį; jis rado dvasios lobyną kaimiečio gryčio, senovės mu-sų kultūros, likusių dainos, pa-sakos, pavidale, kurių netekę Lietuvos pakraščiai nutautę kaimietis dar šiandien atrodo lyg neišbaigtas padaras, sulygi-

nus su lietuviškai tebe galban-čiu, tebedalnuojančiu. Bet Ku-dirkos užsimotam darbui viso to buvo per mažą.

Štai kodėl galiu reikia, kad tokią našta pradėjęs nešti! Kiek savęs užsimiršimo, ko-kios kilnios meilės savo šaliai, savo žmonėms reikėjo turėti, kad visa tai atliktų!

Patys reikšmingiausi tautų gyvenime laikotarpiai visuomet susiję su asmenybėmis. Reikš-mingojo laikotarpio judėjimą, žinomą, slubavo ir daug kitų. bet tie prysakiniai, pajėgesnieji, paslaikojusieji vis palieka kaip švyturiai. Iš tolo dažniausia kaip tie švyturiai ir tesimato ir praeinančioms kartoms lieka at-mintys, taip sakant, tik knygos pavadinimas.

Kudirkos gyvenimo eiga ir darbai yra visišks jau žinomi. Bet jo darbo vaisiai, idėjos, lai-kui slenkant, įgyja vis stambes-nės mūsų tautai reikšmės, nes jis savo darbu kūrė tautai nau-ją gyvenimą. Darbams ir kuri-niams, kuriuose nėra gyvybinių pradų veikti ir ateiti, skatinti jį tobulėti lemta išnykti kaip be-vausiai augalui, Kudirkos dar-bas auga.

Kol žmonija gyvens pasiskir-čiusi tautomis, tol plačiųjų tau-tų sluoksnių mylimaisiais gar-binamais iš gyvenimų ir gyve-nančių bus tie, kurie daugiau-sia aukojosi ir veikė, kad savo-ji tauta būtų šviesi, laiminga ir kitų gerbiama. Tautai atsidurus nelaimėje, jų darbuose ieškoma išėjimo kelių, sustiprinimo. Džiaugiantis šviesesne diena, jiems teikiama aureolė už pra-skintus kelius ir laimingesni, šviesesni gyvenimą.

"Vaikeli, — sako Kudirka tē-vas — "tu eini prieš caro val-džią, pagalvok, ką tu darai? To-kią galybę! Ką tu mažas vaba-lėli padarysi?"

Kas dvasios galiuoni car val-džia, jei ji neteisinga, niekina žmones, laikosi tik... klasta ir skriaudoms!

Jis junta kitą įsikūšančią ga-lybę, kurią ir caras bus nebai-sus ir Kudirka deda žodį po žo-džio dainon:

Tegul saulė Lietuvos
Tamsumą pralaina
Ir šviesa, ir tiesa
Mūsų žingsnius telydi.

Tai jo skaisčioji malda, ku-rią šiandien kartoja kiekvienas gyvas lietuvis.

Mailla Talvio, šiandien dar gyva suomių rašytoja, prieš ke-letą metų parašė jaudinantį apie Kudirką atsiminimą, kai Plokš-čiuose svečiuojantis jai pas-kriaudimams, atėjo žandarai pa-lygusi Kudirką suimti. Many-ba, tai planingai užsimotas ir išvartytas ratas, kuris sužadino, išaukštė judėjimą visų kultūringo lietuvių reikalavimų.

Sakoma, kad Dievas, kurdamas pasaulį, kiekvieną dieną naują paveikslą davė. Bet visuomoje išėjo pilnas, išimtinai su-tvarkytas, kurinys: pasaulis. Tai visiškas laikams išdidus pavyzdys formos dideliame darbe. Kudirkos visi darbai sudaro vieną didelį lietuvišką kurinį: iš-saukta gyvybė naujoji lietuvi-bė, kuri banguoja vis pirmyn, vystosi vis tobuliau. Tiesa, jis rado toji dirvoj jau ne vieną dirbančį; jis rado dvasios lobyną kaimiečio gryčio, senovės mu-sų kultūros, likusių dainos, pa-sakos, pavidale, kurių netekę Lietuvos pakraščiai nutautę kaimietis dar šiandien atrodo lyg neišbaigtas padaras, sulygi-

Dar tik 40 metų kai Kudirka mirė, o jau Lietuva išgyveno net keletą skirtingų gadynių. Buvo šviesesni ir tamsesni dieny. Visokių atneš ir rytojus. Bet viena žinoma, kad išsigelbėdavome visuomet, kada laiky-davomės Kudirkos mums palik-to testamento: Vardan Lietuvos vienybė teydy. Ir priešingai, esame daug netekę, kai to tes-tamento nesilaikėme.

Visi žinome, kad botagu, as-mens pagrindais sudaryta "vie-nybė" — nėra Kudirkos vieny-bė.

Religijos atstovai dažnai žmo-nėms vaizduoja du kelius: taip gyventi, — sako — tai kelias į prapultį, o taip — į amžiną gy-venimą.

Panašų metodą taikant Lietu-va, nevenas lietuvis pasakytų, kad entiej dirbtinio, savanau-diško tautiškumo keliai veda į prapultį, o Kudirkos tyrasai, paslaikojantis tautiškumas ve-da į amžiną tautos gyvenimą.

["Lietuvos žinios"]

NAUJIENOS-ADME Telephoto

SOUTH HAVEN, MICH.

— Clyde Millard Clark, 15 metų, kuris prisipažino užpuolęs 20 metų amžiaus motiną Faye Edwards. Pastaroji po to sukrėtimo pasi-rė.

Diena Iš Dienos

Jo Kambarys Tai Lyg Koks Airportas

"ATLANTIC. — Senų "Nau-jienu" skaitytojų ir jų rėmė-jų, taipgi ir šios apylinkės barz-daskučio, p. M. Karčiauskas, 207 W. 51st St., sunus Jurgis pasekmingai baigė Parkman mokyklą, pasižymėjęs kaip "patrol boy" ir sulaukęs vos 13 metų amžiaus. Dabar jau lanko Tilden Tech. High School. Yra pasiryžęs išeiti į inžinie-rius. Taigi, jeigu tik gerai sek-sis ir sveikata tarnaus gerai, tai galės savo tikslą atsiekti, nes tam palankia ir norą tu-ri, nes orlaivių yra prisistatę kelias kopas, tik bėda, kad ne-turi motoro, tai toli negali skri-sči.

Jo kambarys atrodo kaip koks "airportas". Palubiai pri-kabinėti įvairių išdirbyčių lėk-tuvais su įvairiomis spalvomis. Jų tarpe randasi ir lietuviška gulbė "Lituanica II". Sudaro gražią vaizdą. Taigi, as linkū-jam nuo savęs ir toliau ener-gingai siektis prie savo už-baigto tikslo.

Draugas.

Gerai Naujieniečiai

BRIDGEPORT. — Nuoširdus ir draugiški žmonės pp. Frank ir Petronella Bružiunai, 3204 S. Emerald Ave., užsiprenume-ravo "Naujienas" visiems me-tams. Ponai Bružiunai yra ge-ri šeiminkai ir turi įsigiję net du namus, ir auklėja ke-turis sunus, iš kurių, du bai-gė aukštesnį mokyklą. Jaunes-nieji tebelanko, pradine.

F. Klikna.

išsiėmė Leidimus
edyboms
(Chicagoj)
Michael Sminchack, 22, su Emily Samas, 20
Charles Kilwitis, 42, su Mag-daline Rukstalis, 52
John Stanecky, 33, su Hil-degard Nosala, 24
Michael Dibulak, 25, su Elea-nor Dibovalskis, 24

Reikalauja
Perskiru
Stanley Kaminski nuo Mary Kaminski
Gavo
Perskiras
Florence Blazevich nuo Jo-seph Blazevich

"Naujienų" Dien-raščio Radio Programai

Kaip pirmieji, taip ir užpra-eito sekmadienio "Naujienų" programos, girdimas iš stoties WGES, buvo geras ir labai įdo-mus klausytis, tik gaila — trumpas. Tikiu, kad daugeliui klausovų pasirodė tas progra-mui skirtas pusvalandis daug trumpesnis negu kito laiko pusvalandžiai.

Reikia pasakyti, gabi vado-vaujama programa eiga vyku-siai sukurė tipišką iš "Naujie-nų" dienraščio įstaigos gyveni-mo vaizdėlį, kuriame perstato-ma "Naujienų" rašinė yra mu-sų Chicago lietuvių centras, o žinoma, turėdami savo centrą, nuolat kreipiamasi į ji viso-kiausiai reikalais, kaip ir pri-dera. Be to dar minėtam pro-grame dalyvavo ir Lietuvių Jaunimo Kultūros Choras, glo-bojamas gerb. Daratėlės Jazun-tavičienės, kuris puikiai, har-moningai padainavo keletą rinktinių dainų. — A. J. S.

Englewoodo Liet. Demokratai Turi Naują Valdybą

J. Stankewicz pirmininkas

Englewood Lietuvių Demo-kratų Klubas šiomis dienomis išrinko 1940 metų valdybą ir dėkoja nariams už sakitlingą atsilankymą mitinge. Mes darbuosimės klubui kuogeriausiai. Valdybą sudaro:

Prezidentas John Stanko-wicz, 1-mas vice-prezidentas Anna Firant, 2-ras vice-prezidentas Benny Kaveckas, sekre-torius Lee Sutkus, išdindinkos ir fin. sekr. Vincent Parelnis, maršalka Dominic Jackevičius, korespondentas Felix Yakaitis, direktoriai Lucille Degymas, Anna Tulėska, John Sutkus, Edgar Firant ir visa valdyba Felix Yakait's, koresp.

Kodėl Komunistėliai Labai Susijaudinę?

— Skaitytojų Balsai —

Westsidės komunaciai, ku-riuos čia galima ant pirštų su-skaityti, šiuo laikotarpiu labai susijaudinę. Žinoma, ne tiek dėl Earl Browderio nuteisimo kalė-jiman, kiek Rusijos Juozo Sta-lino nepasisekimu užpultus ne-kaltus suomius išpauti.

Browderio vieton galės kitą pasiskirti, bet kas daryti su Sta-lino "galinga" armija, kuriai maža saujelė suomių nepasi-duoda? Šito musiečiai komunaciai savo diskusijose nepajėgia išspręsti. Aš patariu jiems va-žiuoti Stalinui į talką.

Ak, kad Suomija nors kiek būtų skaitlingesnė savo kariais, tai per tuos du mėnesius karo Stalino "galingoji" armija būtų atsidurusi kur nors Juodosios jūros dugne, o patasai Stalina's nusikraustęs pas savo tavorių Hitlerį "ant burdo". A. J. S.

Draugijų
DĖMESIUI!

Lietuvių organizacijos, kurios nori, kad jų pranešimai apie mityną, parengimą, etc. tilp-tų šeštadienio laidoje, prašo-mo priduoti ir "Naujienų" raš-tinę paštą arba ypatingai iš-anksto, bet ne vėliau kaip—

Penktadienį
PRIES PIET.

Vėliau gauti pranešimai šeštadienio laidoje NETILPS.

Tą darome dėl to, kad iš-veikus susyk spaustuvėje su-sikaupusio darbo.

"NAUJIENŲ" ADM.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkių Reikia

ATIDOS! REIKALINGA vidur-amžės moters, pavienės pagalbė-ti užkandas daryti—vieną valandą pietų laiku. Patyrimo nereikia. Kambarys, pragyvenimas. Gali dir-bdama, jei liuosą per pietus. Page-rinsit gyvenimą. Prašau atsiskauti, arba atvažiuoti. 1458 West 15 St. Tel. CANAL 9719.

MERGINOS PATYRUSIOS

TIKTAI

Prie gėlių suknėlėms ir plunksninių papuošalų. 421 So. Market St., 2-s lubos.

MERGINA BENDRAM RUOSOS darbu mažoj šeimoj, buti, savas kambarys, be skalbimo, padėti vir-ti. Hollycourt 6814.

PATYRUSI MERGINA BEND-
RAM ruošos darbu, gera virėja, kambarys, vana, geri namai \$10-
\$12. MIDWAY 0536.

TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Nauja Biznieriė

Bronė Pužauskienė.

MARQUETTE PARK. — Iš patikrinamų šaltinių teko suži-noti, kad Chicagoje už kelių dienų turėsime dar vieną naują biznierių, bet ne vyro, o moters asmenyje; ir iš lietuvių, tai bus pirmutinė to biznio šakojė — būtent šviežios mėsos pristaty-toja bučernėms.

Ta nauja biznio vedėja bus Bronė Pužauskienė. Ji tame darbe turi daugelio metų patyrimą. Jos "trokas" bus naujau-sios mados, su įtaisytu refrige-rator — ledaune, taip kad mė-sa nei truputį neturės progos sugesti, kad ir karščiausiam ore. Tokių trokų Chicagoje yra labai mažai, nes tai yra brangi naujenybė, bet labai reikalinga ir naudinga.

Buvo toki laikai kada mote-ris neturėjo progos nei politi-koje nei biznio dirvoje. Bet šia-me 20 amžiuje, įgavę savo teis-es, moterys gražiai užsireko-menduoja politikoje ir pradeda domėtis ne tik biznio vedimu, bet ir retais žingsniais eidamos ima savininkystę ir savo rankas. Pirmiaus buvo tik p-lė Brenzai-tė ledo gamintoja bei jo ir ang-lijų pristatymo vedėja ir savi-ninkė, gi dabar turėsime ir p. Bronę Pužauskienę, mėsos pri-statymo savininkę bei vedėją. Ji chichagiečiams yra gerai žinoma kaip gabi įvairių organizacijų narė, buvus keliose komisijose kaip World's Fair, Liet. Sport-ininkų, ir visus idealingus dar-bus yra parėmus ne tik savo laiku, bet ir lėšų nesigailėjo, kad tik viskas sektųsi.

Linkim jan daug laimės ir pasisekimo jos naujam, bet pa-tyrusiam biznyje. Aušrinė

"Blynų Pare"

Mr. ir Mrs. Tverionai, kurie užlaiko nuosavam name gražiai įrengtą taverną, adresu 2950 S. Normal Ave., perėitą šeštadienį, vasario 3 d., surengė šaunią "blynų parę". Sako, buvo gar-džių blynų ir dar kai kas prie blynų, jau neskantant įvairiau-sių gerų gėrimų.

Mrs. Tverionienė kepė bulvi-nus blynus — suvalkietišku bu-du, nes esą taip iškepti ir že-maiečių skoniui pritaikta. Mr. ir Mrs. Tverionai visuomet verti paramos. A.J.S.

Pranešimas

Siuomi pranešame, kad Ona Davginienė buvusi "Naujienų" konteste pasilieka "Naujienų" darbuotoja ir toliaus.

Norėdami su ja pasimatyti, galite ją pašaukti Tel. ENGLE-wood 6530.

FOR RENT—IN GENERAL

Rendai—Bendrai

RENDAI ATSKIRI BUTAI, 437 E. 60th St., prieš Washington Park. Geras "L" ir gatvėkarių susisieki-mas. Virtuvėlės net už \$4 savaitę — miegambariai mažai kaip \$3 sa-vaitei — švarus, gerai užlaikomas namas—agentas vietoj.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos

PARDAVIMUI TAVERNAS, ge-
rai veikiantis biznis. Priežastis —
liga. 4624 So. Ashland Ave., Con-
gress Club.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui

MAZA FARMA — apie 2 akrų grįstas privačias kelias—arti Hig-gens ir Mannheim kelio. Kaina \$750 — \$150 pinigais, \$10 i mėnesi. Box 162, 1739 So. Halsted St.

VISTININKYSTEI, DARŽO ir žemės pardavinėjimo ukis \$125 už akrą. Imk šiuos 10 akrų puikius žemės. Maža dauba ir kiek miško. Be skolų arti West 143rd St., \$250 pinigais norima. Box 1161, 1739 S. Halsted St.

SENA FARMOS TROBVIETĖ — puiki vieta—Irving Park kelias va-karuos nuo miesto ribų, apie 3 ak-rus, kiek medžių. Nuosavybė ban-dandžio 1. Kaina \$4,500. Box 1160, 1739 So. Halsted St.

PRIE IRVING PARK kelio arti Mannheim kelio, apie 23,000 kvėd. pėdų, lengvos žemės. Kaina \$495 — \$100 pinigais. Box 1159, 1739 So. Halsted St.

ARTI BRAIDWOOD, ILL. 40 ak-rų farma, geros žemės, geri bu-dinkai, elektrika, \$6500. J. Edwin Porter, 1122 Bryan Avenue, Joliet, Illinois.

\$15 I MEN, MAZA KATEDŽE, lengvai padaromi keturi kambariai, arti North Avenue, tuoj už miesto, be skolų, gerai išstatyta apylinkė, grįstas kelias, elektrika. Farma visos blokas ilgio. Kaina \$1150 — \$150 pinigais. Box 1158, 1739 South Halsted St.

DARŽŲ FARMA PATOGIAI iki 63 ir Cicero, tuoj už miesto ribų. Pasulo už \$95.00 terminais — \$25 pinigais, \$5 i mėnesi bei skolų. Box 1157, 1739 So. Halsted St.

"NAUJAI BAIGTAS NAMAS tik-tai 24,000 kvėd. pėdų — ir Irving Park bulvarą priešakiu, apie 10 minučių iki Harlem Avenue. Gata-va 30 dienų. Kaina \$2975 — \$600 pinigais, \$21 i mėnesi. Vanduo, ele-krika, išdekoruota. Box 1156, 1739 So. Halsted St.

PARSIDUODA 50 AKRŲ FAR-MA. 30 mylių nuo Springfieldo — Gera žemė. Su ar be gyvulių ir mašinų—naujas 5 kambarių mo-derniškas bungalow. 8030 South Ashland Avenue. Tel. Vincennes 9613 po 6 valandos vakaro.

FINANCIAL

ASMUO GALI PASKOLINTI ant pirmos rusies pirmųjų morgičių nuo \$1000 iki \$4,000. I visų aplikan-tų prašymus kreipiamas skubi ati-da. Ravenswood 0612.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, su-taupinsi nuo 40 iki 60%. Mes prista-tome bile kur. Pašaukite ar rašy-kite dėl daugiau informacijų. Vien-tik nacionaliai žinomi daiktai ran-dasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Su-nus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biz-nio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką pa-duoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jus ge-rajį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Nau-jienų 7-me puslapyje "Classi-fied" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargeių.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų auktos vertybės classified skyrus pa-tarnavimu pašaukdami arba at-veždami.

CANAL 8500

"NAUJIENOS"

1739 S. HALSTED STREET

Chicago, Ill.

A. + A.
JUOZAS KIELA.
Persikyrė su šiuo pasauliu
vasario 3 d. 6 val. ryto, 1940
m., sulaukęs 50 m. amž., Ri-gus Panevėžio apskr., Raguvos parap., Dudelienuj km.
Amerikoj išgyveno 30 m.
Paliko dideliam nuliudime moterį Daratą, po tėvais Ale-liuaitę, 2 dukteris Bronisla-vą ir Amiliją. Nemėgusienę ir žentą Walter, broli Andrie-jų ir šeima, pusseserė Ona Kerduienė ir jos vyrą Simo-ną, pusbroli Kaspara Kie-lą ir dėdę Jurgį Pečiukėną ir kitas gimines.
Kunas pašarvotas 8050 So. Stewart Ave., Tel. Triangle 3827. Laidotuvės įvyks tre-čiadienį, vasario 7 d., 9:30 val. ryto iš namų į St. Leo, 78 ir Emerald Ave. parap. bažny-čia, kurioje atsisbus gedulin-gos pamaldos už velionio sie-ia, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Juozapo Kielos giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami da-lyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliudė liekame,
Moteris, Dukterys, Zental, Brolis ir Giminės.
Laid. Dir. S. P. Mažeika,
Tel. YARDS 1138.

URBA
Gėlės Mylintiems
Vestuvėms, Ban-
kietams, Laidotu-
vėms, Papuoši-mais
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

LOVEIKIS
Siūnčiam Gėlės
Telegramu
Visas Pasaulio
Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

NAUJAUSI IR GERIAUSI RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS ISMOKEJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

MINES LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖ CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

**Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti Rengia
Iškilmes Vasario 16-tą Dieną
Visas pelnas eis Vilniaus lietuvių reikalams**

Mes, Chicago lietuviai, daug girdėjome apie tai, kad Lietuva nori Vilnių atlietuvininti. Tai yra, nors sustiprinti lietuviškas įstaigas Vilniuje, bandys padauginti lietuvių gyventojų skaičių Vilniuje, taipgi bandys užkurti ištikimybę Lietuvai tarp įvairių svetimtaučių Vilniuje, kurie dabar ten sudaro daugumą gyventojų.

Vilniaus lietuviai tam tikslui atsiekti nemano vargti prievartą, bet veiks geruoju: gelbėdami Lietuvos valdžiai miesto reikalus sutvarkyti; aprūpinti visus gyventojus maistu, rengiant koncertus ir kitus vakarus supažindinimui tų gyventojų su Lietuvos kultura, etc.

Pinigus skiria kultūros reikalams

Bado pavojus jau yra praėjęs, Lietuvos valdžiai, taipgi amerikiečiai savo gausiomis aukomis Vilniuje bene visus nukentėjusius aprūpino maistu ir rubais.

Todėl, Komitetas Vilniaus Kraštui Šelpti ruošiasi visas tolimines aukas, gautas vilniečių reikalams, skirti rėmimui lietuviško kultūrinio veikimo Vilniuje. Kitaip sakant, jo atlietuvinimui. Tam tikslui Komitetas skirs ir visas įplaukas, kurias gaus iš Lietuvos Nepriklausomybės minėjimo, kurį rengia vasario 16-tą dieną, Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted street.

Ruošia įspūdingą programą

Nenorėdamas trukdyti jau nuolių rengiamai "Lietuvių Dienai", kuri įvyko vakar vakare, Chicago Stadione, komitetas savo parengimo iki šiol plačiai nereklamavo. Bet per paskutines kelias savaites ruošingai ruošia jam iškilmingą, įspūdingą programą.

Vakare dalyvaus keli žymūs kalbėtojai, taipgi Chicago Lietuvos Choras "Pirmyn".

Bet tai nebus viskas — dalyvaus dar ir kita, lietuviams iki šiol dar negirdėta svečių dainininkų grupė, kuri yra pagarsėjusi visoje Chicago savo dainavimo gražumu. Ji dainuos programoje tik vieną numerį, ir užtikrinam, kad ta viena daina sužadins iki gelmių kiekvieną ten atsilankiusį klausytoją.

Švęskim vasario 16-tą — vasario 16-tą!

Tad, Chicago lietuviai! Iškilmingai atšvęskime Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves. Šiame sueina Lietuvos laisvės 22 metai, ir juos Lietuva parveda turėdama savo prieglobstį ir sostinę Vilnių. Skaitlingai susirinkime vasario 16 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje ir savo atsilankymu pagelbėkime vilniečiams sustiprinti lietuvių jėgas ir kultūrą toje Lietuvos sostinėje, kuri taip ilgai buvo po svetimu jungu.

Švęskime Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves vasario 16 dieną, tą pačią dieną, kuomet Lietuva atgavo savo laisvę! Vilniūtis.

Senatoriai James Slattery (po kairei) ir Scott Lucas (viduryje) gavo leidimą praktikuoti advokaturą Aukščiausioje teisme.

IDOMIOS, NEMOKAMOS PASKAITOS PUBLIKAI FIELDO MUZIEJUIJ

Žmonių Rasės

Sausio 28 d. ryšium su Hoosier Salon parodos atidarymu, Patrons Association pakvietė menininkus ir jų draugus į specialią paskaitą Fielde muziejui "Hall of Man" susirinkti. Teko būti ir man. Skaitė Paul G. Dallwig apie Malvina Hoffman skulptūrą ir apie žmonių rases. Reikia pasakyti, kad M. Hoffman yra ne tik gera skulptorė, bet ir antropologijos žinovė. Kai Fielde muziejus pavedė jai šią sunkią pareigą, ji apklausė visą pasaulį mokslininkų padedama, rinkdama medžiagą ir darydama žmonių rasių statulas. Kadangi rasė nereikšia tautybę, dėl tai to teko iš daugelio žmonių surasti tinkamą asmenį, kuris liudytų jo rasės kilmę.

Prelegentas apvedė mus didelės salės pakraščiais, aprodėdamas 101 bronzos statulą ir pasakė: "Mes surinkome šitų žmonių — juodų, rudų ir baltų — atvaizdus, atliejome į bronzą ir užfiksavome ateinančioms kartoms. Kodėl tą darome? Todėl, kad evoliucija viską keičia. Tas, kas buvo įvykę, daugiau gal nepasikartos. Čia yra visa matomoji žmonių rasių istorija." Kai prelegentas pradėjo mums aiškinti apie įvairių rasių kilmę, jų papročius ir gyvenimą, nei nepajutome kaip prabėgo dvi valandos laiko.

Juodaodžiai.

Yra daug juodaodžių žmonių, bet ne visi jie yra negroidai. Zulusai niekuomet nebuvo pilnai juodi. Malajų pusiausio gyventojai yra labai tamsios žibantios odos, bet nėra negroidai. Jų plaukai nesigabarbuoja kaip negrų. Bet jie yra pikčiausiai už visus kitus juodaodžius. Kai skulptorė norėjo padaryti vieno tokio "pikčiurnos" biustą, teko sugaisti keletą savaitių laiko, kol pagaliau pasisekė jį prikaltinti puotui. Žmogus, kuris turėjo pozuoti, ruošėsi apsivesti. Sulig papročiu, reikia, kad jaunavedis įrodytų busimajam žmonai savo narsumą. (Narsumą kitaip nebeįrodysi jeigu jai po kojų nepadėsi mažiųjų mažiausia tris priešius galvas). Jis patiesė net septynias galvas. Pozuodamas jis ant kelių laikė pasidėjęs durklą. Kai biusto darbas laipsniškai ėjo prie pabaigos, laukinis "kavaličius" darėsi neramesnis: akys žibėjo, uknėlėmis, lupos krutėjo ir, lyg norėdamas pabėgti, trukčiojo. Tik staiga šoko kinžalu užsimojęs prie skulptorės. Ši atbula išpaškos, o juodaodis žaibo greitumu nukirto besirankančią prie jos kojų nuodingai gyvatę tai galva. Vadinasi, jis išgelbėjo skulptorės gyvastį.

Kitoje vietoje ji padarė puslankinio žmogaus statulą. Bet ją reikėjo sunaikinti, kai neviliziotieji pradėjo rinktis buti.

riais pamatyti "stebuklo", nes jie pradėjo triukšmauti ir grąsinti pavojumi. Kitur pasisekdavę įtikinti prietaringus laukinius, kad "nuo to nieko bloga jiems neatsitiks", bet paprastai statulų tekdavę sunaikinti (žinoma, po atliedimo į bronzą), kad patenkinti dukstančius laukinius.

Idomus, dalykas yra tas, kodėl juodaodžių nosies šnerplės plačios. Esą tai dėl to, kad klimatas, kuriame jie gyvena, yra suškus. Plaučiams reikia daugiau oro, tokiu būdu giliai kvėpuodami įtraukia daug oro į plaučius, dėlto ir nosies šnerplės išsiplečia.

Mongoloidai.

Mongoloidai niekuomet nesimaudo. Nuo gimimo dienos iki mirties — nesimaudo. Tik per nainę tenka išsimaudyti kai į vandenį įkrinta. Jų kūno oda lačiau labai tvirta, bet dažnai nuo nešvaros užsikrečia ligomis. Pasak prelegento, Dr. Hushy, Kinijos mokslininkas švietėjas, kurio ir biustas čia pat yra su kitais rasišiais žmonėmis pastatytas, yra tėvas Kinijos Renesanso. Jis sako, kad dabar Kinijoje nėra kastų, bet neilgai trukus Kinija busianti demokratinė valstybė. Dabar ji yra slenkstiję į civilizacijos šviesą.

Indėnai ir eskimosai taip pat yra mongoloidų rasės žmonės. Tik geografinė vieta ir klimatas truputį juos pakeitė. Eskimosai turi pailgą veidą tik dėl to, kad čulpiama ledą arba šmolą odos. Nuo to anatinė kūno forma ir pasikeitė. Visi mongolai yra rudaodžiai, ypač "Navahos" (Amerikos indėnai) yra tiki mongolai. Negroidų rasės žmonės turi menkus pečius, kojos trumpesnės ir visas kūnas fiziškai silpnesnis. Indėnai stipriausi fiziškai ir pečiuotieji vyrai. Kiti mongoloidai — kinai ir japonai — anatominiu atžvilgiu jau silpnesni už šaltų kraštų indėnus.

Tik trumpai padaviau p. Dallwigo pasakojimą, praleisdamas smulkmenas.

Paskaitos Kiekvieną Dieną.

Pas Dallwig yra gabus ir iškalbus prelegentas. Sausio mėnesio jo paskaitų serija, "Romance of Diamonds", pasibaigė. Vasario mėn. tema bus: "Priešistorinės pabaisos gamtoje". Kiekvieną dieną (išskyrus šeštadienius) 2 val. popiet. jis skaito paskaitas Fielde gamtos istorijos muziejuje (Stanley Field Hall salėje).

Įžanga į paskaitas nemokama.

Žmonėms, kurie turi laiko, patartina šias paskaitas lankyti, nes galima daug ko pasimokyti.

Mount Greenwood Bankas Užbaigė Likvidaciją

Dividendų Nebemokės

Užsidariusių Cook apskrįčio valstijinių bankų likvidatorius, Charles E. Albers praneša, kad Mount Greenwood Trust and Savings Bankas jau užbaigė likvidaciją ir dividendų nebemokės. Tas bankas sugrąžino depozitoriams 38¼% uždarytų pinigų, tai yra truputį daugiau kaip 38 centus nuo dolerio.

Mažai Ar Nieko Nemokės

Likvidaciją taipgi užbaigė Northbrook State bankas. Mažai ką, o gal nieko depozitoriams negrąžins ir sekami bankai:

Parkway State
Peoples State of Arlington Heights
Peoples State of Maywood
Phillip State
Pinkert State
Progressive State
Proviso State
Ridge State

Dar Žada Dividendų

Likvidaciją jau baigia ir žemiau paduoti bankai, bet jie dar žada grąžinti depozitoriams nuo 3% iki 10% dividendais:

Noel State
North Avenue State
North Town State
Northwestern Trust and Savings
Norwood Park Trust and Savings
Novak and Steiskal State
Papanek-Kovac State
Park Ridge State.

Ne trukus Mokės

Dividendus netrukus išmokės sekami du bankai:

Prudential State Savings ir Reliance Bank and Trust Company.

Bus daugiau)

Suėmė Du Jaunus "Hit-and-run" Vairuotojus

Automobilių nelaimės Chicagoje

Austin nuovados policija suėmė du jaunus oak-parkiečius už suvažinėjimą moteriškes ir pabėgimą iš nelaimės vietos. Jie yra Curtis Peterson, 6146 Eddy street, ir jo brolis Kenneth.

Jie pavojaingai suėdė 56 metų moteriškę, Mrs. Anna Pomczak, nuo 4338 Augusta bulvaras. Nelaimė įvyko prie Augusta ir Kilbourn.

Kitos nelaimės

Vakar ir užvakar automobilių nelaimėse mirė sekami žmonės:

Kareivis George Banas, 26, iš Fort Sheridan;
Joseph Kallas, 52, nuo 8050 Stewart avenue;
Emma Sandstrom, 56, 5904 Xortland street;
Arthur Schlihs, 60, 2435 Eastwood avenue, ir

Nežinomas, apie 55 metų amžiaus vyras. Jis žuvo prie Higgins ir Nashville avenue. Automobilį vairavo Sylvester Kowalski, nuo 6944 Berwyn ave.

37 metų John Canaan, 4551 Ravenswood avenue;

Charles Moravec, 51 metų 18-niekietis nuo 1734 Ruble St. (žuvo prie 18-tos ir Canal), ir Adrian Voss, 35 m. a., 16528 Chicago road.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

UŽREGISTRAVO PREZIDENTO ROOSEVELTO VARDĄ ILLINOIS "PRIMARY" RINKIMAMS

Kandidatų Eilės Jau Rikiuojasi Balandžio 9 Nominacijoms

Lygiai už 63 dienų Illinois Dewey, New Yorko prokuroras, valstijoje įvyks svarbus 1940 metų "primary" rinkimai nominavimui kandidatų visuotiniams rinkimams, kurie įvyks lapkričio mėnesį.

Rooseveltas trečiam terminui?

Tarp kandidatų Illinois valstijoje figūros ir prezidento F. D. Roosevelto vardas. Chicago demokratai surinko 14,000 parašų peticijoms ir šeštadienį jas įteikė valstijos sekretoriui E. J. Hughes, užregistruodami Roosevelto vardą nominacijose kaip kandidatus į prezidentus.

Tas žingsnis sukėlė daug spėliojimų ir kalbų ne vien Illinois valstijoje, bet ir visoje Amerikoje Rooseveltas baigia antrą prezidentūros terminą, ir einant Jungtinių Valstijų tradicijomis, jis turėtų pasitraukti į privatinį gyvenimą. Tos tradicijos trečią terminą prezidentui draudžia.

Vienok demokratų partijoje daug kas pageidauja vėl Rooseveltą nominuoti, ir prie tokių priklauso Illinois valstijos demokratai. Pats Rooseveltas dar nėra pasakęs ar kandidatuos ar ne, bet jo rėmėjai neima šansų — todėl jo vardą ir čia užregistravo.

Republikonai užregistravo Dewey

Iš republikonų Illinois valstijoje užsiregistravo Thomas E.

Dewey, New Yorko prokuroras, kuris pagarsėjo nuteisęs kelis garsius aferistus kalėjiman.

Nominacijoms jau formuoja ir kitų kandidatų eilė. Iš demokratų ir republikonų pusės yra po kelis kandidatus kiekvienai vietai. Žinoma, yra reguliarių partijų kandidatai, bet šį kartą yra ir daug nepriklausomų kandidatų "maistinkų", kurie nominacijose eis prieš reguliarius kandidatus. Ypatingai didelė kova eis tarp republikonų už gubernatoriaus ir senatoriaus vietas.

Demokratai, tur but, remis gubernatorių Hornerį, nežiurint, kad praeityj kelios valstijos demokratų frakcijos smarkiai riejos.

Kelly remia Courtney

Chicagoje nominacijose viešingai eis ir Kelly-Nash demokratai su prokuroru Thomas J. Courtney šalininkais. Visi bendrai remis Courtney kandidatūrą prokuroro vietai dar vienam terminui.

Lietuviai

Įvairių kandidatų registracija Illinois valstijoje pasibaigs penktadienį. Kai jau kandidatų sąrašas bus pilnas, jį paskelbime "Naujienose". Tarp kandidatų bus ir keletas lietuvių, bet bene visi kandidatus nepriklausomai ir eis prieš reguliarių partijų kandidatus. —Rs.

Vakar ir Užvakar Chicagoje

Savo būto virtuvėj pasiukorė 51 metų chigagietis, Frank Hnilo. Jis gyveno adresu 2437 N. Kedzie avenue.

Apskrįčio teismui šeštadienį pasidavė 9-i pereitų balandžio mėnesių rinkimų valdininkai, kurie yra kaltinami rezultatų keitimu. 4-i kaltinamieji yra iš 33-čio precinkto, 22-trame warde.

Prie 4227 N. Hermitage avenue buvo pašautas 16 metų jaunuolis, George Hart, nuo 725 Wrightwood avenue. Jisai bandė atimti ridikiulį nuo Mrs. Jean Kroll, gyvenančios ties tuo adresu.

H. E. Maski, rinkimų tarybos valdininkas praneša, kad 14,000 chigagiečių nori būti teisėjais ir klerkais ateinančiuose primary rinkimuose, kurie įvyks balandžio mėnesį (9 d.) Visi turi išlaikyti tam tikrus kvotimus, kuriuos taryba pradėjo duoti kandidatams peritą antradienį.

Nuodų išgėrė ir pasimirė 31 metų Henry Mauser, 1518 N. Pulaski Road. Jisai tarnavo banke už klerką.

Chigagietis James E. Mustari, 4106 Jackson bulvaras, buvo nuteistas kalėti aštuonis mėnesius apskrįčio kalėjime. Jisai yra baulžiamas už padavinėjimą cukraus nelegaliems degtinės varykloms. Jisai taipgi turi užsimokėti \$1,500 piniginių pabaudos.

Iš šešto aukšto lango Evanshore viešbuty, Evanstone išsoko ir užsimušė 23 metų mergina, Mary Hayden. Ji sirgo nervų liga.

Savo sesers Ada Swanson namuose, 509 N. Lockwood avenue, nusišovė 45 metų Henning Borman. Jis per ilgą laiką buvo be darbo. Gyveno adresu 2977 Michigan avenue.

Du ginkluoti banditai pasižovė \$134 iš dviejų alinių, adresu 2259 13th st., ir 1859 Hastings street.

Policijos komisierius

Allman įsakė nuovadų kapitonomas tuojau uždaryti visas atkilių lenkynių lažybų "biržas" — "bookies". Jisai tai padarė gavęs perspėjimą iš federalės valdžios prokuratūros, kad valdžia pati tai padarys, jeigu Chicago policija įsakymo nepildys. Prokuroras Campbell taipgi įteikė Allmanui sąrašą 300 vietų operuojančių Chicagoje, kur yra priimami pinigai lažyboms.

Misteriškas namų padėgėjas, kuris kelių savaitių bėgyj Waukeganė pradėjo 15 gaisrų, šeštadienį padegė Agudas Achim sinagogą, prie Lake ir County street.

Užvakar Montparnasse Forume, Chicagoje, įvyko idomų debatai tarp Northwestern universiteto profesorius William Gellerman ir William Wernecke, kunigo Coughlino "Krikščionių Fronto" organizacijos vado Chicagoje. Prof. Gellerman pabrėžė mintį, kad Coughlino stato pavojų Amerikos demokratijai ir yra fašistų agentas. Wernecke aiškino, kad Amerikos demokratija vis tiek niekam netikur ir jį reikia gurban išmesti.

Prie Quincy ir Wells eleveiterių stoties buvo nemažai sujudimo. Susirinko šimtai žmonių, atvažiuavo ugniagesiai ir keli policijos skvadai. Ant stoties stogo, 75 pėdos virš gatvės, stovėjo jaunas vyras ir grąsino šokti, jeigu kas bandys jį nuo stogo nutepti. Po dviejų valandų ginčo, ugniagesiams visgi pasisekė stogą užlipti ir smarkuolį nukelti žemėn. Jį uždarė centralinė nuovadoj. Tai buvo 25 metų Walteris Gudgen, trokų šoferis nuo 4957 W. Superior st. Nežinojo — kodėl, bet sako, jam užėjo noras šokti nuo stogo ir tiek.

Iš Washingtono pranešama, kad demokratų partija ruošiasi laikyti 1940 metų konvenciją Chicagoje, tarp ties 15 ir 30.

Aviacijos Dirbtuvių Chicagoje Nesteigs

Statyba Perdaug Kainuoja.

Kilus Europos karui Amerikoj šuoliais pradėjo plėtotis lėktuvų pramonė. Kadangi Chicago yra Amerikos susisiekimo centras, tai vietos biznierių pradėjo kalbinti įvairias firmas ir valdžią steigti tas dirbtuves Chicagoje. Bet pasirodo, kad Chicago turės palikti be jų.

Association of Commerce pasamdytas aviacijos ekspertas, Denis Mulligan, paruošė raportą tuo reikalu, ir jamė sako, kad Chicagoje statybos išlaidos yra perdidelės, nėra išlaidos yra perdidelės, bet naujiems lėktuvams bandyti ir patys chigagiečiai tuo ne labai interesuojasi, tai yra, viliojimu lėktuvų fabrikų Chicagoje.

Yra Laimingų Žmonių

Paimkim Milo Johnsoną—

30 metų Milo Johnsonas už vakar vakare parėjo namo gana vėlai, užsidėgė cigaretę, atsigulė lovon nenusivilkęs rubų — ir užmigo.

Nuo cigareto, aišku, užsidėgė lova, nuo jo kiti daiktai kambaryje. Kartu nuo Milo Johnsono kojų nudegė jo čeverykai, sudegė jo "veskės" kišenių įdėta piniginė ir cigaretų dėžutė — bet tikėkit ar ne, pats Johnsonas išliko sveikutis, be mažiausios žaizdos. Jį iš kambario išvilko kaimynas, gyvenantis gretimam kambariui.

Jis jam paskolino ir čeverykus, kai vakar rytą Johnsonui reikėjo eiti į darbą.

Prasidėjo "Suomijos Gelbėjimo Savaitė"

Statyba Perdaug Kainuoja.

Vakar Chicagoje, kaip ir kitur, prasidėjo "Suomijos Gelbėjimo Savaitė". Suomų šelpimo Fondas iki ateinančio sekmadienio varys smarkų aukų rinkimo vaju, taipgi rengia eilę visokių parengimų Suomijos civilių gyventojų naudai.

Selpimo Fondas ikišiol sukėlė Chicagoje \$106,315.

25,000 Neišlaikė Autom. Kvotimų

Negauna "Draiverių Laisnių"

Valstijos automobilių departamentas skelbia, kad 25,000 vairuotojų neišlaikė kvotimus ir todėl negavo teisės operuoti automobilių Illinois vieškeliais.

Sako, jie nežinoję paprasčiausių vairavimo ir trafiko taisyklių.

Dingo Jauna Cicerietė

CICERO. — Iš namų dingo 14 metų cicerietė, Rosetta Dascioli, 1515 So. 51st Court. Ji yra pirmo kurso high school mokinė. Kaimynai ir tėvas, Frank Dascoli, sausio 26 d., matė ją žaidžiant gatvėje su kitais vaikais, bet po to ji kur tai praužuvo.

Apiplėšė Joną Kairį

NORTH SIDE. — Chigagiečiui Jonui Kairiui einant namo, jį tarpduryj užklupo du piktadarių ir atėmė \$40 pinigais. Kairis gyvena adresu 881 Sedgwick avenue.